

ELŐFIZETÉS

HÍLYBEN:
Egy évre 24 korona
Egy hónap 2 korona

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona
Egy hónap 2 k. 40 f

HIRDETÉSEK:
6 soros perit sor egyszer 20 fill
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, március 21.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérelkek: A krakkói ügyvéd.
- A képviselőház ülése.
- Pofon — Berlinből.
- A konverzió a képviselőház asztalán.
- Vértüredő a diákok közt.
- Az országos színész-gyűlés.
- Nászut akadályokkal.
- Az 6-budai szenzáció.
- Aradon elfogott ál-ügyvéd.
- Költőmentes párbaj.
- Holttest a kemencében.
- Kossuth halálának évfordulója.
- Ha a király muzsikus.
- Panaszos levél a leggyőzhetőbb külvárosból.
- Bismingli újabb bűnügye.
- Regény-Csarnok: A fehér hattyú. Irta: Catulle Mendès.

A krakkói ügyvéd.

Arad, március 20.

Egy krakkói ügyvéd valami baleset folytán munkaképtelenné vált, könyöradományok gyűjtése céljából elindult Galiciából és ide irányította felénk útját, mert úgy tartotta, hogy itt Magyarországon még nagyon ostobák és buták az emberek, aztán meg jóhiszeműek és hiszékenyek is hozzá, egyszóval kitűnő talaj van itt a könnyű pénzszerzéshez.

J. U. Dr. Landau kitűnően spekulált és nála talált iratokból kitűnik, hogy a budapesti, a temesvári és aradi ügyvédi kamarák ajánló levelei alapján több száz forintokra rugó könyöradományt szerzett már össze. Magyarország pedig elég nagy, még nagyon sok ügyvédi kamara készségesen siethet segítségére és a krakkói kartárs körútján sokkal több keresetre tesz szert, mint akárhány tisztességes munka után áhító magyar fiskális vagy hivatalnok.

Az aradi rendőrség ébersége azonban ez alkalommal sem tagadta meg magát, a krakkói ügyvéd nagyon gyanusnak tűnt fel neki, és most már a J. U. Dr. bent ül a kóterben azon alapos gyanuval terelve, hogy egy közönséges raffinált svindler.

J. U. Dr. Landau ma már nem név minálunk, hanem egy fogalom, mely alatt azt kell érteni, hogy a legnagyobb naivitas Magyarországán található.

Akad egy ember, akiben van annyi vakmerőség, hogy épen az ügyvédi kamarák, az ügyvédek becsapására utazzék, és az ügyvédi kamarák, az ügyvédek felülnek az ily kalandornak és mint kartárs-hoz illik 50—40—20 koronával sietnek segíteni a szegény kartárson.

Az ügyvédi kamarák pedig megírnak egy nagy ajánlólevelet, aláírja az ügyvédi kamara elnöke, a titkára, ráütik a pecsétet és a svindler passepartout nyer minden ügyvédi irodába, a hol a kamarai nagy pecsétet meghonorálják 50—40—20 koronákkal.

Es kinek adja az aradi ügyvédi kamara ezt a meleg hangu levelet? J. U. Dr. Landaunak, egy krakkói ügyvédnek, kinek ügyvédi diplomáját nem is látta soha, kinek ügyvédi minőségéről alapos meggyőződést nem is szerezhetett.

Csak azt az egy kérdést vetjük fel a tisztelt kamara előtt, hogy ha egy magyar ügyvéd — csak tegyük fel, mert hisz ez lehetetlen — Krakkóban, Prágában vagy Bécsben így járna könyöradományokat gyűjteni, vajjon az osztrák ügyvédi kamara ajánlólevél helyett nem-e tolonclevelet eszközölné ki számára? Az osztrák ügyvédek pedig vajjon nem-e azt mutatnák-e meg neki, hogy merre van az ajtó?

Es aztán nem tűnik-e fel az ügyvédi kamarának, hogy ügyvéd-ember ily módon nem járhat el, hogy az koldulva nem járhatja be a monarchiát. Es ha teszi, neki állana első sorban kötelességében ezt megakadályozni éppen az ügyvédi dekorum megvédése szempontjából.

Arra való, a kamarák Ausztriában ép-ugy, mint minálunk, hogy a szerencsétlenné vált kartársakon segítsenek, ezt a gyűjtést a kamarának kell eszközölni, nem pedig tűrni, hogy egy ügyvéd kolduljon.

Bezzeg magyar ügyvéd, ha ezt tenné, adományok és ajánlólevél helyett fegyelmet kapna a nyakába, de egy krakkói ügyvéd, az más, annak meg kell adni mindent.

Ha tehát J. U. Dr. Landau tényleg ügyvéd lett volna, akkor sem volt helyes az ügyvédi kamarától ez az eljárás, de Landau ur nem is ügyvéd, de egy közönséges galiciai szélhámos, — hát nem restelleni való, hogy egy közönséges, jószímatu detektív óvatosabb, mint a budapesti, a temesvári és az aradi ügyvédi kamara? Azért mondjuk, hogy J. U. Dr. Landau nem név, hanem egy fogalom, mely bennünket megbélyegez. A külföldi márka még a svindlereknél is ajánlólevél az országban, megnyitjuk előtte szívünket, tárcánkat és itthon, az itthoniak előtt nem tudunk felbuzdulni, önmagunkon segíteni.

J. U. Dr. Landau ma a kóterben ül s ki tudja, mi fog még felőle kiszülni. Jeggyezzük meg ezt a nevet és jusson mindig eszünkbe, hogy hiszékenységünkön, jóhiszeműségünkön élőködik már annyi idő óta az idegen.

Benke Gyula összeférhetlensége. Apponyi Albert gróf, a Ház elnöke holnap sorsolja ki az összeférhetlenségi bizottság ama tagjait, kik a Benke Gyula összeférhetlenségi ügyében ítélkeznek. A bizottság azonnal összeül tanácskozásra és az ítélethozatalig együtt marad. Az ülést e miatt holnap déli 1 órakor berekesztik.

Az indemnitás. A kormány, mint budapesti tudósítónk táviratozza: rögtön a husvéti szünet után május végeig tartó indemnitást fog kérni.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 20.

Déli egy órakor még mindig a földmivelés-ügyet tárgyalta a Ház.

— Már forrást érzek az oldalomban — szölt Förster Ottó.

— Mi a nyitja ennek a viccnek, Ottó?

— Kérlek, érz-m, hogy kifolyik belőlem minden bor és pezsgő, a mit eddig ittam, a mióta ezek folyton bort predikálnak és vizet isznak!

Horánszky Nándor kereskedelmi miniszter a folyosón sétál és itt is, ott is hosszán konferál a szabadelvűekkel. Hogy a miniszter megtarthassa szűzbeszédét, arra ma nem került sor, mert végezetig a földművelési tárca budgetjét tárgyalták és szerencsésen túl is estek rajta.

Részletes tudósításunk a következő:

A konverzió benyújtása.

Elnök: Dániel Gábor alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Darányi Ignác, Lukács László és Horánszky Nándor miniszterek. Elnöki irományok felolvasása után

Lukács László betérjeszt a konverzióról szóló törvényjavaslatot és az 1898. évi IV. tc. 14. §-ának kiegészítéséről szóló törvényjavaslatot. Mindkét javaslatot a pénzügyi bizottságnak adták ki.

A földmivelési költségvetés.

Hertelendy Ferenc szölt ezután a borászati tételhez. Az állam és a gazdák törekvései és nagy befektetési áran csaknem teljesen sikerült régi szőlőtermésünk mennyiségét elérni, azonban az értékesítés sokkal rosszabb, mint bármikor. Ezért első sorban az értékesítésre kell súlyt fektetnünk. A borértékesítésnek hiányához hozzájárul a sok borhamisítás, ezért a bortörvény sürgős revizójára van szükség. A pincszövetkezeteket is reformálni és fejleszteni kell, és pedig egy vezető központot, egy országos pincszövetkezetet kell létesíteni.

A homoki szőlő termelés támogatására nézve osztja Eötvös Balint véleményét. Az önálló vámterület a bortermelésnek nem váltik hasznára, mert piacunkat elveszítünk. A költségvetést elfogadja. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Major Ferenc a homoki bortermelést támogatja, mert az olesó homoki szőlőnek a hivatása, hogy kiszorítsa a drága és veszedelmes pálinkát. A pincszövetkezetek szaporítását

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

szükségesnek tartja. A hamis borok nagy mértékben hozzájárulnak borunk értéktelenítéséhez, pedig a borhamisítást egyre üzik még, azért szükséges a bortörvény megszorítását. A szesztörvény novellálását sürgeti.

Baross Károly elismeréssel adózik a földmivvelésügyi miniszternek, hogy a szőlészeti rekonstrukciójára nagy eszközökhöz nyult. Helyesli a szőlészeti iskolák és népies tanfolyamok létesítését, melyeket még szaporítani kellene.

A hegyvidéki szőlők fedezik a kölcsönöket, miket a termelők befektettek. A szegény népet sem teszi tönkre a kölcsön, mint azt az ellenzéken mondogatják. A gazdaság terén bizonyos konzervativizmust tart szükségesnek, azért a homoki szőlőkkel szemben a régi szőlőket kell támogatni. Tisztelettel a függetlenségi pártnak az önálló vámterületre való törekvését. (Eljenzés a szélbalon) de nem osztózik az ő nézetükkel.

Papp Zoltán: Akkor ne éljen! (Derűtség.)

Baross Károly: Az olasz borvám kicsiségének oka nem a közös vámterület. A borhamisításról szólva, elítéli azokat, kik azt mondják, hogy a bortörvény kompromittálta a magyar bort, pedig ezt azok a kereskedők tették, akik azt hangoztatva, hogy a borpiacot meg kell tartanunk, bort hamisítottak. A bortermelés másik nagy hátránya a nagy italadó, (Élénk helyeslés a szélbalon.) mely tönkretesz a bortermelést.

Nessy Pál: Gsakhogy már odaát is belátják.

Baross Károly: Hét év óta hangoztatom már. (Élénk helyeslés a szélbalon.)

A boritaladó le kell tehát szállítani. Kivánatosnak tartja, hogy a ki-szövetkezetek és a katonai kintinok köteleztessenek arra, hogy magyar bort áruljanak. (Élénk helyeslés a szélbalon.) Ő igaz tisztelettel és bizalommal viseltetik a földmivvelésügyi miniszter iránt. (Óriási derűtség és zaj az ellenzéken. Oh! Oh! Szónokot hallani nem lehet. Felkiáltások; Hol a pohár? Kocintsunk! Élénk derűtség.)

A többi szónok.

Szederkényi Nándor örömmel hallotta Baross beszédjét, de az a lelkes tózszerű befejezés nem illett beszéde előbbi fonalához, melyben egész igazságosan földig lerántotta a saját pártja intézkedéseit. Reméli, hogy Baross Károly és azok, kik neki helyeseltek, a pénzügyi költségvetésnél őket ez irányban a boradó csökkentése ügyében támogatni fogják. A szőlőkre felvett kölcsönökről mondottakban nem osztja Baross véleményét.

Azért nem ekzekváltak a kölcsönök miatt, mert a kölcsönök ideje még le nem járt. Ha ez az idő lejár, majd potom áron kell elpocsékolni a szőlőket. Az olasz borvámról szólva felhozta, hogy hazánk 100 millió forintot adott borért Olaszországnak. Ennek az állapotnak meg kell szünnie. Ez ügyben interpellációt is intézett a miniszterelnökhöz, s kíváncsian várja annak választát. A borkivitelén kívül arra kell különösen törekedni, hogy borunk a magyar piacon uralkodó legyen. A boradó leszállítását a pénzügyi költségvetésnél felfogja hozni, és ez alkalommal számít a földmivvelésügyi miniszter támogatására. (Élénk helyeslés a szélbalon.)

Bolgar Ferenc a lajtmelléki bortermelés érdekében szólal fel. Az ottani bortermelők, kikhez a miniszter szakértőket küldött, lelkesedéssel láttak hozzá a szőlő felújításához. Fél, hogy ezek a munkálatok megszűnnek, mert kevés a szőlővessző, erre a népet figyelmeztetni kell. A borértékesítésről szólva országos szövetkezet létesítését tartja szükségesnek, egyszersmind a boritaladó leszállítását, és az olasz borvám klauzalájának eltörlését. A cégéres borkereskedésről szól. A tételt elfogadják.

Pozsgay Miklós a homoki szőlőállami támogatását sürgeti. A homokvidékeken cognac-gyárakat kell létesíteni. Forintos liter borokon alul idegen borok árusítását el kellene tiltani. A népies tanfolyamok helyett mint a szőlészetekeket kell létesíteni.

Elnök az ülést felfüggeszti.

A miniszter beszéde.

Szünet után

Elnök megállapítja a holnapi napirendet: I. Horváth Gyula mentelmi ügyének tárgyalása, II. a költségvetés folytatásos tárgyalása egy óráig; III. az összeférhetlenségi bizottság tagjainak kisorsolása.

Darányi Ignác részletesen nem terjeszkedik ki a mondottakra, csak arról szól, mi szorosan tárcája keretébe tartozik. Kötvös Bálint dr. érvelésével szemben kijelenti, hogy a homoki szőlőtermelést azért nem szabad nagyon is kultiválni, mert amugy is tultermelés van. A homokföldet a sárga barack termelésére nagyon jól fel lehet használni. A viharágyuk beszerzésében az állam nem adhat segílyt. A borértékesítés hiányának oka a pincekezelés helytelensége. Ennek megakadályozására alapította a budafoki pincemesteri tanfolyamot, sőt vándor pincemestereket is alkalmaz.

A kis szövetkezetek létesítéséről és központok állításáról nem zárkozik el. Méltányosnak tartja azon kívánságot, hogy a külföldi borainkat megismertessük. A mi a müborgyártás ellen felhozottakat illeti, azok nincsenek túlzás nélkül, az lényegesen csökkent, de kiirtva még nincs. A konyakgyártók állítását is megfontolás tárgyává fogja tenni. Kéri a tétel elfogadását. (Helyeslés a jobboldalon.)

A budgetet elfogadják.

Kovács Pál a vadászati bérletek nyilvánítására kívánja, hogy részletes kimutatást adjon a földmivvelésügyi miniszter, a költségvetésben.

Pichler Győző a vadászatról szól és pedig különösen a kisgazdák érdekében, kiknek lehetővé kell tenni a vadászatot.

Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter kijelenti, hogy hajlandó elég-t tenni Pichler óhajításainak.

A telepítés tételénél Rubinek Gyula és Pichler szólaltak fel a mezőgazdaságnál Rónay Ernő és Thaly Kálmán.

Károlyi Sándor gróf a fogyasztási szövetkezeteknek állami támogatást kér.

Darányi Ignác miniszter ezt — részben — megígéri.

Ezzel a földmivvelésügyi tárcát *letárgyalták* s a költségvetést *elfogadták*. Holnap a kereskedelemügyi budget tárgyalása következik.

A konverzió

a képviselőház asztalán.

(A törvényjavaslat benyújtása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 20.

A képviselőház mai ülésének elején nyújtotta be Lukács László pénzügyminiszter a konverzióra vonatkozó törvényjavaslatot, melynek teljes címe ez: *Törvényjavaslat némely államadósság beváltásáról.*

A javaslat tizenkét pontból áll. Az indokolásban elmondja a miniszter, mikép a dolog természete szerint nincs ugyan abban a helyzetben, hogy a szerződés részleteiről kimerítően nyilatkozzék, kijelenti mégis, hogy a szerződést az állam szempontjából megnyugvással fogadhatónak tartja. Ami eltérés e szerződésben az eddigi konverzióktól van, azt az állam pénzügyeire nézve kedvező jelenségnek tartja, hogy a konzorciumban a magy. kir. postakárékpénztár is szerepel. Ezzel nemcsak az üzleti nyereségben is részesé válik az állam, hanem az egész üzlet az állam teljes betekintése mellett bonyolódik le. Az újítást úgy pénzügyi, mint az államhitelügy fejlődése szempontjából ajánlatosnak tartja.

A konverzió pénzügyi eredményeit illetőleg jelenti a miniszter, hogy az elért feltételek 3 százalékot meghaladó évi kamatmegtakarítást biztosítanak. A törvényjavaslat szövege szó szerint így hangzik:

1. §. A pénzügyminiszter felhatalmaztatik, hogy a 2. §-ban felsorolt állami adósságok kötvénybirtokosainak a kötvényekben kifejezett tőkéit az állam nevében és helyett, figyelemmel a 3. §-rendelkezésére, felmondhassa és ha a bevonandó kötvények birtokosai a 6. §-szerint kibocsátandó mérsékelt kamatozású kötvényeket elfogadni hajlandók nem lennének, a bevonott kötvények névszerű tőkeértékét készpénzben kifizethesse.

2. §. Az 1. §-szerint bevonandók lesznek: 1. Az 1888. évi XXXVI. törvény-

cikk alapján az italmérsi jogokért adott kártalanítás céljaira kibocsátott kölcsönhöz; 2. az 1888. évi XXXII. törvénycikk alapján kibocsátott 4 és félszázalékos államvasuti aranykölcsönhöz; 3. az 1888. évi XXXII. törvénycikk alapján kibocsátott 4 és fél százalékos államvasuti ezüstkölsönhöz; 4. az 1876. évi L. törvénycikk alapján a keleti vasút megváltása folytán a részvények beváltására felvett 5 százalékos kölcsönhöz; végül 5. az 1888. évi XVII. törvénycikk alapján a magyar észak-keleti, a csász. és kir. szab. kassa-oderbergi és az első magyar gácsországi vasút nevében a magyar királyi pénzügyminiszterium által a nevezett vasutak beruházásainak céljaira felvett 4 és fél százalékos kölcsönhöz tartozó mindazok a címletek, amelyek 1902. évi július hó 1-től kezdve válnak esedékesekké.

3. §. A kölcsönök felmondása csak valamely hónap első napjára történhetik, nem szólhat három hónapnál rövidebb időre és az a nap, a melyre a felmondás szól, legalább három hónal korábban közzéteendő. A felmondás a bel és külföld mindazon helyein és lehetőleg ugyanazon a módon teendő, mely helyeken és módon az illető kölcsönök kisorsolt címelei eddig szoktak köztudomásra hozatni. Azon a határidőn túl, a melyre felmondás történt, a felmondott kötvények után kamat nem jár. A felmondási határidő végéig le nem járt és hiányzó szelvények értéke a kifizetendő tőkéből levonandó.

4. §. A felmondott címletek teljes névértékük szerint és ugyanabban a pénzügyben fizetendő vissza, mint a melyben az illető adósságnem kisorsolt címelei eddig is beváltak.

5. §. Mihelyt lejár az a határidő, a melyre a felmondás történt, a felmondott kölcsöntőke biztosítására bekebelezett zálogjog azokról a pályatestekről, melyekre az az 1868. évi I. és az 1881. évi LXI. törvénycikk értelmében alakított összpontosított telekkönyvbe bekebelezve van, hivatalból törlendő.

6. §. A 2. §-ban felsorolt kölcsönöknek a 7. §-ban megállapított korlátozással eszközözendő bevonása végett koronaértékre szóló, 4 százalékos, adómentes oly járadékkötvények bocsátandók ki, mint a melyeknek az 1892. évi XXI. törvénycikk alapján kibocsátattak.

7. §. Az 1888. évi XXXVI. törvénycikk alapján az italmérsi jogokért adott kártalanítás céljaira kibocsátott kötvények közül azok, a melyek 1902. évi március hó 15-én magyarországi városok és községek (ideértve az urbéreseket is) nevére kötvényezve voltak, szintén bevonandók, de ezek helyett a 6. §-ban körülírt járadékkötvények nem bocsátandók ki. E szakasz első bekezdésében jelzett kötvényezett kötvények helyett a pénzügyminiszter a jogosult város vagy községek nevére szóló oly, sorsolás alá nem eső kötvényeket fog kiállítani, a melyek ugyanoly névértékre fognak szólni, mint a minőre az italmérsi jogért adott kártalanítás fejében nyert kötvények szövege és a mely új kötvények alapján a jogosult ugyanazt a kamatösszeget veheti fel az állampénztárból, mint a melyet az italmérsi jogért adott kártalanítás fejében nyert kötvények után eddig élvezett. A városoknak és községeknek járó kamatok minden adótól mentesek. A városok és községek részére kiállítandó kötvények az illető város vagy községek törvényesen hozott, kormányhatósági jóváhagyást nyert határozata és a pénzügyminiszter engedélye alapján a kötvényekben kifejezett teljes tőkeértékkel az állampénztár által beváltandók.

8. §. Felhatalmaztatik a pénzügyminiszter, hogy az előző 7. §-szerint az állampénztár által beváltott kötvényekben kifejezett tőkeérték fedezésére, a törvényhozás másnemű intézkedéseig, szintén koronaértékre szóló 4 százalékos adómentes oly járadékkötvényeket bocsásson ki, mint a melyeknek az 1892. évi XXI. törvénycikk alapján kibocsátattak.

9. §. Ha a holt kéz javadalmasai, alapítványok és közalapok kezelői, hitbizományi birtokosok bejelentik, hogy az illető javadalom, erkölcsi testület vagy jogi személy részére kiállított és a 2. §-alapon bevonás alá kerülő kötvényezett kötvényeket a 6. §-ban meghatározott járadékkötvényekre a közzéteendő általános feltételek mellett kicserélni kívánják, e bejelentés a kicserélésre vonatkozólag a fel-

sőbb felügyelő egyházi, közigazgatási vagy bírói hatóság jóváhagyása nélkül is érvényes.

10 §. Felhatalmaztatik végül a pénzügyminiszter, hogy az 1897 évi XXX. törvénycikkkel elrendelt államvasuti beruházások céljaira: a) az 1900. évi XXXIV. törvénycikk 1. §-ának k) pontja alapján engedélyezett 6,250,000 korona hitel végleges fedezése; b) az 1901. évi állami költségvetésben engedélyezett 25,346,000 korona; végül c) az 1902. évi állami költségvetésben előirányzott 28,200,000 korona, összesen tehát 59,796,000 korona beszerzése végett százalékos koronajáradék-kötvényeket bocsáthasson ki.

11 §. A jelen törvény alapján fogantatott műveletről az országgyűlésnek jelentés teendő.

12 §. A jelen törvény kihirdetése napján lép hatályba. Végrehajtásával a pénzügyminiszter bizatik meg.

TÁVIRATOK.

A varsói árulás.

Bécs, március 20. A *Fremdenblatt* illetékes helyen szerzett értesülés alapján merő koholmányoknak nyilvánítja azt a hírt, hogy a varsói osztrák-magyar konzulátus házába orosz csendőrök hatoltak be, hogy ott házmotózást végezzenek.

Az általános választójog.

Brüsszel, március 20. Az általános választójogról szóló törvényjavaslat első cikke, amelyet a képviselőház tegnapi ülésén tárgyalt, így szól: Hogy valaki községi választó lehessen, 1. született belga honosnak vagy törvényesen honosítottnak, 2. 21 évesnek, 3. fél év óta az illető község lakosának kell lennie. Egy módosítványban azt indítványozták, hogy a községi választó szavak után tegyék oda: nemi különbség nélkül. A ház elvetette először a módosító indítványt, azután az egyes paragrafusokat és ezzel az első cikket.

Az országos színész-gyűlés.

(Harmadik nap.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 20.

Az Országos Színész-egyesület ma délelőtt folytatta közgyűlését. Janovits Jenő dr. elnök napirend előtt bemutatta Márkus János tanácsos levelét, melyben a Varieté-ügyben tegnap hozott közgyűlési határozat ellen a maga és néhány elvtársai nevében *felebbevitelt* jelent be.

Rátérve a napirendre, Liptay Károly előterjeszti indítványát, mely szerint a közgyűlés tegnapi határozatából kifolyólag egy tíz rendes és két póttagból álló vegyes bizottságot választanak a színész-iskolák ügyében a miniszterhez felterjesztendő memorandum és kérvény kidolgozására.

Ezután Pintér Imre, mint a javaslattevő bizottság elnöke előterjesztette Deák Péter 4 javaslatát. Ezek egyike a betegsegélyző- és temetkezési egyesület felállítására, kötelező belépéssel. Többek hozzájárulása után Topolczay Dezső indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a kérdést a tanácshoz utalja, azzal a megbízással, hogy a jövő közgyűlésen kidolgozott tervezetet terjeszsen elő.

Deák Péter azon indítványát, hogy a nyugdíjhátralékért az igazgatók engedélye ne legyen bevonható, a közgyűlés elvetette; azon javaslatára pedig, hogy a hatóságok csak olyan igazgatóknak adják ki az engedélyt, kik már igazgatói engedélyük birtokában vannak, mint nem az egylethez tartozó fölött, a közgyűlés napirendre tért.

Elvetette a közgyűlés Deáknak azon javaslatát is, hogy a szerződésnélküliek részére a tanács ideiglenes engedélyt és felszerelést is adjon.

A javaslattevő bizottság ezzel elvégezte jelentéseit s Kazalicsy Antal, mint a számvizsgáló-bizottság elnöke tette meg jelentését az egyesület anyagi helyzetéről. Az egyesület könyveit, számadásait rendben találta a bizottság, de egy sötét képet terjeszt elő a nyugdíjalap 1902. évi előirányzatából. Amíg a nyugdíjalap 1891. évi évben az özvegyek nyugdíjára 1691 koronát, a

házában elszórt színész-árvák segélyezésére 1619 koro át adhatott összesen, addig adóra és közterhekre 12906 koronát kellett fizetnie. Van olyan két színész-árva, kik hét hónapra összesen nem kapnak többet együtt 28 korona 36 fillérenél. Az özvegyek alapszabály szerint, férjeik nyugdíjának csak 40% át élvezhetik. A szabály. De nem szabály az, mondja a jelentés, hogy még ebből a 40 százalékából is le kell vonni 43 $\frac{1}{2}$ százalékot. Nincs a világon nyugdíjintézet, mely ilyen eljárást megengedne magának. Ajánlja a bizottság: hatalmazza fel a közgyűlés a tanácsot, hogy az özvegyektől már ez év január 1-től kezdve a 48 $\frac{1}{2}$ százalék helyett csak 28 $\frac{1}{2}$ százalékot vonjon le a férjük nyugdíja után esedékes 40 százalékából.

A közgyűlés ezt az indítványt nem fogadta el, de utasította a tanácsot, hogy adandó esetekben találjon módot az özvegyek és árvák kártalanítására.

A közgyűlés ezután a számvizsgáló-bizottság jelentését tudomásul vette és a felmentvényt megadta.

Pofon — Berlinből.

(Válassz a reichsrathbi botrányra.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 20.

Ahhoz az éretlen és gyerekes botrányhoz, mely az osztrák reichsrathban lejátszódott, a hol tudvalevőleg *Schönerer* és pártja a „Heil Hohenzollern“ bömbölés formájában dokumentálta a nagy német birodalomhoz való gravitálását, ma egy tekintélyes berlini lap, a *Berliner Neueste Nachrichten* szól hozzá. A komoly világlap megleckézetteti az osztrákokat és nyíltan kimondja, hogy a németek nem látják szívesen az *efele komédiát*, mert a *fantasztikus osztrák fejek* furcsa követeléseikkel nem hogy megkönnyebítenék, sőt határozottan megnehezítik a német tartományok szövetségjogi viszonyainak létesítését.

Az idézett berlini újság mai vezércikkében — mint lapunknak egy távirat jelenti, — a következőket mondja:

„Poroszországban nagyon meg tudják érteni, hogy a Hohenzollernház érdemeit a birodalom határain kívül is illően méltányolják. Ezek az érdemek azonban nekünk mégis csak drágábbak, semhogy szívesen látnók, ha a felszított nemzetiségi szenvedély azokat *egy idegen állam pártközdelmeibe* vonja bele. Több alkalommal figyelmeztetni kellett az ausztriai nagynémeteket, hogy *teljesen megfelelnek a szükséges mérsékletről és magatartásukkal többet ártanak az ausztriai németiség igazi érdekeinek*, mint a mennyit agitációjuk a német nemzeti érzés ébrentartásának használni tud. Éppen azért, mert a fekete-sárga határozatlapokon tul levő testvéreink harcát meleg érdeklődéssel kíséreljük, kívánjuk, hogy a történelmi és a tényleges viszonyokat ne hagyják figyelmen kívül. Az ausztriai németekre nagy nagy feladat vár. A feladat elég nehéz, úgy, hogy csak *fantasztikus fejek* érezhetik szükségét annak, hogy ezt a feladatot még inkább megnehezítsék aféle követelésekkel, aminő az ausztriai német tartományok Németországgal való szövetségjogi viszonyának létesítése volna.”

A berlini lap e leckéjét bizonyára meg fogják szívelelni *Schönerer*ék. A minapi ekszplózió jó volt arra, hogy megmutassa, mily pusztításokat okoz Ausztriában az évek óta húzódo nemzetiségi anarkia. Mialatt a birodalmi eszme kedvéért keresik e módot a széthúzó fajok megbékítésére, a birodalmi eszme kezd mind kevésbé vonzó lenni e fajok számára. A „Hoch Hohenzollern“ ugyan még ilyen körülmények közt is kapitális ostobaság, hiszen éppen a „Hoch Habsburg“-nak szívbéli érzés és politikai szükség gyanánt való átérzése tartja igazában együtt az ellenséges néptöredékeket. De a

németek mai lélekállapotával számolnia kell az osztrák kormányzatnak s számolniuk kell főképpen a követeléseikben tulságosan mobó cseheknek. Az osztrák németek politikai éhhetlenségével való tulságos visszaélés ezt a megsértett fajtát nemcsak a politika, de a birodalom számára is használhatatlanná találja tenni. Pedig abban az egyben, bár csakis ebben az egyben, igazuk van az alideutschoknak, hogy az osztrák birodalmi eszme csődjében ők sokat veszíthetnek, de a többi osztrák fajok még többet.

A mi bennünket illet, a magyar nemzet semmi szín alatt nem egyezhetne bele abba, hogy bárminő közjogi egyesülés történjék Ausztria volt német tartományai és Hohenzollernket uraló német birodalom között. Barátai vagyunk a német szövetségnek, de csak teljes függetlenségünk feltételével; hiszen így is érezzük a viszonyosság hiányát. De arra legkisebb hajlandóságunk sincsen, hogy mint enzekelette, Németország érdekében kalandos vállalatokba bocsátkozzunk a távol éjszakon vagy a messze nyugaton s vért és pénzt áldozzunk Németország kedvéért.

A *Schönerer*-féle politikának tehát, míg a pragmatika szankció és a hatvanhetedik ki-egyezés áll, ellentmondunk és csak sajnáljuk azt a gyengeséget, a melyet az osztrák kormányok, hatóságok, a parlament és a pártok az alideutsch mozgalommal szemben tanusítanak.

Vérfürdő a diákok közt.

(A szentpétervári zendülés.)

Arad, március 20.

Az idők jele az az érdekes eset, a melynek híre Pétervárról jön: Orosz katonatisztek megtagadták annak a parancsnak a teljesítését, hogy a katonaság löjje a tüntető népsokaságra. Ha modern elvekkel telt országból jönne ez a hír, nem is volna olyan meglepő, de hogy Oroszországban akadt a cárnak olyan tisztje, ki ellene szegül a parancsnak, az mindenesetre nagyon jellemző.

Az eset részleteit e *Leipziger Volkszeitung* közli. E szerint Moszkvában huszonegy katonatisztet tartóztattak le azért, mert vonakodtak a katonákkal azt a parancsot közölni, hogy ezen túl löniök kell a tüntető munkásokra és egyetemi hallgatókra. Oroszország egyetemi hallgatóinak sikerült kongresszust tartani, a melyen a mozgalom dolgában igen fontos határozatokat hoztak. A tisztok kijelentése, hogy nem fognak a népre lövetni, összefügg azzal a manifestummal, a melyet a forradalmi bizottság a tisztokhoz intézett. Ez a manifestum a következő szavakkal végződik:

Pusztuljon a kormány és az udvari társaság! Katonatisztek, ne öljétek meg testvéreiteket! Bizunk bennetek és reméljük, hogy nem hajoltok meg a zsarnokság előtt. Bizunk bennetek, hogy becsületességeteket nem törte meg a tisztí könnyelműség. Viszontlátásra, mi a tiltakozók között, ti első soraiban annak a hadseregnek, a melyet ellenünk fognak küldeni, de nem fognak bennünket bántani, nem fognak testvérgyilkosságra vetemedni, hanem testvéri kézzorítást fognak velünk váltani és velünk együtt fognak kiáltani: *Vesszen az udvari klikk!* Vesszen a reakciós miniszterium. Éljen az orosz nemzet!

Arról a nagy diáktüntetésről, a mely mult vasárnap Pétervárott lefolyt, a következőket jelentik:

Az orosz fővárosban március 16-án vasárnap óriási diáktüntetés volt. Dél tájban egyszerre sok száz egyetemi hallgató tünt föl a Kazán székesegyház szomszédságában. A rendőrség már néhány nappal előbb értesült arról, hogy az egyetemi hallgatók nagy tüntetést terveznek.

Ma volt *Vengerova* egyetemi hallgató halálának évfordulója. *Vengerovát* néhány esztendővel ezelőtt lakásáról elcipelték a Péter-Pál erdőbe, a hol politikai gyanúk miatt hónapokon keresztül fogva tartották. A szerencsétlen leány kétségbeesésében *leöntötte ruháját petrolummal, azután meggyújtotta magát.* Az egyetemi tanulók egy része ma is vértanuként tiszteli. A tüntetés híre kora reggel óta óriási néptömeg gyülekezett a Nevszki Prospekten. Az egyetemi hallgatók nyomban megjelenésük után a közönség közzé vegyültek, azután egyszerre viharos hurrá-kiáltással *vörös zászlókat bontottak ki és a lázító felhívásokat osztogattak a nép között.*

Sok száz lovas és gyalogos rendőr és csendőr hihetetlenül gyorsan ott termett és felszólította a közönséget, hogy tüstént távozzék, a mi azonban az óriási tolongásban nem volt lehetséges. A rendőrség ezután nyomban támadott s erre a vezényszóra: *Kardot ránts!* kiméletlenül nekiment a tömegnek, a melyet irgalmatlanul összekaszabolt.

Első sorban a diákok ellen s azok ellen a fiatal leányok ellen intézték támadásukat, a kik az egyetemen előadásokat hallgatnak s a kik szintén élénk részt vesznek az egyetemi hallgatók mozgalmában. A rendőrök egy diáknak levágták a bal orcáját, egy másiknak az orrát, több diáknak a fülét, egy leánynak mind a két fülét. A sebesültek közt sokan vannak olyanok, a kik csak véletlenül kerültek a tolongásba s minden igyekezetük mellett sem tudtak onnan kimenekülni. A rendőrség végre helyreállította a nyugalmat. A mozgalom fő intézőit letartóztatták és a sebesülteket a vöröskereszt egyesület betegszállító kocsiján a börtönbe szállították.

Az egész jelenet borzasztó hatást tett a nézőkre. A rendőrség kétszáznál több egyetemi hallgatót kiutasított az orosz fővárosból. Ez a mozgalom nem lendített a diákok sorsán, mert a kormány elhatározta, hogy ismét szigorubb rendszabályokhoz fog nyulni. A cárnak azonnal jelentést tettek az eseményekről. A rendőrfőnök nyolcvanhét embert, köztük negyvenöt egyetemi hallgatót, három hónapi fogságra ítélte. A mozgalom vezetőit átszolgáltatták a büntetőörvényeseknek.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Kis szökevény, operette. Felhő Rózsi búcsúja. (Páros bérlet.)
Szombat: San-Toy, operette. Arkossy Vilmos búcsúja. (Páratlan bérlet.)
Vasárnap: Este: Cigány, népszimű. Az egész társulat búcsúja. (Páros bérlet.)
 Hétfő: Mátyas diák. énekes bohózat. A karszemélyzet jutalomjátéka. (Utolsó előadás.)

Bácsék búcsúja.

— A nagymama —

Mintha nem is az aradi színházban letünk volna ma este. Zsufolt ház és annak a forrpontra hevült lelke-edése, ez volt az est signaturája. A közönség valósággal tüntetést rendezett a Bács-pár búcsufellépése alkalmából. Ez a tüntetés két oly színésznek szólt, a kik tizenhat éven át az aradi színház kiemelkedő alakjai voltak. *Bácsné* a salon nő, a társalgási anya szerepekben a vidéki színészetnek utólrhetetlen képviselője, aki minden egyes szerepét kitünően alakította, mindenkor distingválta, előkelő volt megjelenésében, beszédjében és mozdulataiban, aki egyformán remek volt a legváltozatosabb szerepekben és aki mindenkor valódi élvezetet szerzett közönségének. A közönség és a bíráló nem is mulasztott el soha egyetlen egy alkalmat sem, hogy elismerésnek hangos kifejezést ne adjon.

Nagyon rosszul esett az a tudat, hogy

Bácsné és Bács eltávoznak tőlünk. *Bács* nemcsak mint színész, hanem mint finom izlésű, gyakorlott és körültekintő ügyes rendező szinte nélkülözhetlenné tette magát. Bármily nagy volt az elfoglaltsága, mégis mindig talált módot arra, hogy szerepét a legkisebb részletekig kidolgozza. Egyáltalán a Bács-pár magasabb szempontból fogta fel hivatását, ők még kulturárcosok voltak és nem egyszer fájt a lelkük, amikor az új irány léhaságait látták a műsoron dominálni. Ők még abból a gárdából valók, amely a színészet erkölcsi missziójában hitt és úgy is felelt meg hivatásuknak.

Csak természetes tehát, hogy a közönség a búcsufellépésükön úgy ünnepelte őket, mint eddig még nagyon keveseket. Mikor a „Nagy-mama“ első felvonásában Bács és Bácsné a színen megjelentek, percekig zugott a taps, az előadás megakadt, alig győzték hajlongással a ritka meleg ovációt megköszönni. A felvonás után még erősebben nyilatkozott meg a közönség rokonszenve, és mikor az ünnepelt színész-pár a függöny előtt megjelent, számtalan virágkosarat, koszorút, csokrot, és értékes ajándékokat tartalmazó dobozokat nyújtottak fel a színpadra. A zenekar is kivette az ünnepelésből a maga részét, a dob perdült, a kürtök harsogtak és eközben folyton tartott a taps. *Bácsné* nem tudta visszafojtani a könnyeket, csókokat hintett annak a jó közönségnek, mely őket és iparkodásukat annyira tudta méltányolni. Szép volt ez az ünnep, méltóságos, mely megtisztelő volt *Bácsék*nak is, de a közönségnek is.

Az előadás is a legjobbak közé tartozott. Az ünnepelt azzal hálálták meg az ovációt, hogy a legjobbat nyújtották — a környezet pedig szintén hozzájárult a sikerhez. Különösen *Komlósy Ilonka* volt rendkívül bájos.

Mi részünkről nehéz szívvel búcsuzunk e derék színészpártól. Vigyék ők magukkal azt a tudatot, hogy a közönség — pedig ennek nagyok az igényei — őket szerette és tisztelte; új hazájukban pedig őrizték meg ezt az édes emléket és éljen bennük az a remény, mely bennünk is él, hogy viszontlátjuk mi egymást nemsokára!
Carolus.

* **Felhő Rózsi búcsúja.** A kis szökevény akkora közönség előtt még nem került színre Aradon, mint pénteken este. Elővételeiben fogott el *Felhő Rózsi* búcsújára minden jegy, kivéve a karzatra szólókat. A közönség rokonszenve a megtisztelés sok más formájában is fog megnyilatkozni, amikor kedvence egyik legszebb szerepében búcsuzik tőle hivatalosan. Mert valóságai vasárnap játszik utolsót a színpadon, melyen olyan nagyot haladt. A Kis szökevény előadását *Felhő Rózsi* azzal is érdekessé teszi, hogy a második felvonásban előadja a cérnaszál-kuplét, melylyel *A bibliás asszonyt* tette volt vonzóvá és a harmadik felvonásban *Lotti szeredesei*-ből való francia kuplét. Az előadásban *Hipper* szerepében részt vesz *Szadai Ferenc* is.

* **A Fekete cár szerzője.** Az Akadémia tudvalevőleg tegnapi ülésében döntött a Teleky-díj sorsa fölött, s elfogadta a bíráló bizottság ama javaslatát, hogy a jutalom a *Fekete cár* című tragédiának, mint viszonylag legjobb pályaműnek ítéltessek oda. A jutalmazott tragédia szerzője ma délelőtt jelentkezett az Akadémia titkári hivatalában, *Gabányi Arpád*, a Nemzeti színház művésze személyében, akinek a jelíges levél felbontása után a díjat ki is utalványozták.

* **Színházba nem járok ligája.** Ilyen is van, még pedig Kolozsvárott, ahol *Bölony József* intendáns távozása óta az új színházi regime napról-napra gyűlöletesebb lett. A legjelesebb erők mind elmentek *Megyeri* társulatától. Egyik napilapban *Moldován Gergely* egyetemi tanár tárcát ír *Mezey* Mihály távozása alkalmából s abban *Mezey* érdemeinek méltatása közben felveti azt a gondolatot, hogy a színházi viszonyokkal elégedetlenek, alakítsák meg a színházba nem járok ligáját. Még mielőtt nyilvánosságra jött volna ez a cikkely, a furcsa gondolat már testet is öltött. Ezt mutatja ugyanis az a tény, hogy *Mezey Mihály*nak tegnapi búcsúja alkalmából háromszáz koronát adtak fel egy színházba nem járó társaság nevében, mint

jegymegváltást. A liga tehát már meg is kezdte volna működését.

* **Arkosi búcsúja.** *Arkosi Vilmos* most estenkint a rokonérzés melegével fogadja a közönséget. Ez a tüntetés ünneplésre fog válni szombat este, a mikor az erős tehetségű színész *San-Toy* operettbeni búcsuzik a közönségtől. Kedves, hálás szerepét játsza benne. A címszereplő *Felhő Rózsi* lesz, a szobaleány *Haidt Margit*.

* **Bulss Pál** kamara-énekes aradi hangversenye a nagy művész betegsége miatt *elmarad*, *Bulss* jelenleg Temesvárott fekszik tüdőgyulladásban, felépülése után pedig, orvosai tanácsára a délvidékre lesz kénytelen utazni. A hangversenyre váltott jegyek visszaváltanak.

* **Szabad Lyceum.** Az utolsó előadás a szabad Lyceumban április hó 4-én, d. 5 órakor lesz *Steiner József* műépítész fog „Modernség a képzőművészetben“ című felolvasást tartani. Mutatványokkal kapcsolatosan és pedig kivételosen a városháza dísztermében, mivel a vetített képek bemutatására az a sötétebb terem alkalmasabb.

* **Eihunyt zeneszerző.** *Langer Viktor* (írói nevén *Tisza Aladar*, Ógyek) budapest-lipótvárosi egyházkarnagy, ismert zeneszerző, szerdán reggel 60 éves korában meghalt. Halálát özvegye, öt gyermeke és kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése ma délután ment végbe.

Az ó-budai szenzáció.

(A takarékpénztár és a büntető főkönyvelő.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 20.

Adler Károly főkönyvelő ellen, aki hamisított betéti könyvek alapján megkárosította az óbudai takarékpénztárt, a főkapitányságon *Markovitch Imre* rendőrfogalmazó vezeti a nyomozást. Eddig tizenkét darab meghamisított takarékpénztári könyvet találtak, amelyek a következő nevekre vannak kiállítva: *Handl* Josef, *Zehetner* Ferenc, *Fanta* Atajos, *Mayer* Mária, *Fanta* Josef, *Burián* Róza, *Schödl* Róza, „B“ betű *Panitz* Izidor, *Rác* Márton, *Wechsler* Jakab, *Lakatos* Karolin.

Adler egy sereg idegen névre pénzeket helyezett el, csupa kis összeget: 50—100—150 forint. Mindegyik összegről természetesen könyvecskét kapott. Hogy miért aprózta el így a pénzt, s miért tette be idegen nevekre, az senkiben gyanút nem ébresztett. Végre is *Adler* kissé külön embernek ismerték s nem törődtek a dologgal. Azonban *Adler* tudta, mit csinál.

Hány könyvet kapott, ugyanannyit meg is hamisított. Az 50-es, 100-as, 150-es számok elé 1-est vagy kettőt biggyesztett s ezt tehette annál könnyebben, mert ugyanaz a tinta állott rendelkezésére, amelyet a pénztárban használtak, ami természetes is, hiszen egy hivatalban csak egyféle a tinta. Már most az a helyzet állt elő, hogy *Adler*nek ötven és százforintos takarékpénztári könyvei helyett ezerötven, ezer száz, vagy kétezer száz forintos könyvei lett k.

Jól tudta *Adler*, hogy még ez sem elég az üdvösségre. A könyvecskékkal összhangzásba kellett hozni a főkönyvet is, melyben minden betéti könyvecskének külön lapja van. Ha nem hozza összhangzásba őket, a hamisítás a legelső alkalommal kiderül, gyakorlat lévén az óbudai takarékpénztárban is az, hogy a könyvecskét, mielőtt kifizetnének rá valamit, összehasonlítják a főkönyvben található adatokkal.

Adler tehát meghamisította a főkönyvet is: betét gyanánt álnevei alatt nem az igazi, hanem a könyvecskébe hamisított összeget írta. De még így is baj lehetett volna belőle. Tudta ugyanis *Adler*, hogy az intézet régi pénztárosának *Makk* Józsefnek feltűnőnek a könyvecskék nagyobb összegei. *Makk* ugyanis arról nevezetes a takarékpénztárban, hogy csaknem minden betét nagyságát fejből tudja. A főköny-

vélő tehát egy intézte a dolgot, hogy betét-könyvecskéi sohase kerüljenek Makk kezébe. Nevezetesen csak akkor vett ki pénzt, ha nem Makk, hanem az intézetnek másik pénztárosa volt napos, főként pedig akkor vette ki Adler a legtöbbet, amikor Makk huzamosabb ideig beteg volt.

Ilyenformán érthető, hogy Adler üzelmekre miért nem jöhettek rá. Így volt lehetséges az, hogy Adler sikkasztott, jóllehet, pénz nem is fordult meg a kezén. Így lesz érthető, miért nem tudta a szerencsétlen Augenstein a mérleget összeállítani, miért volt a pénztári könyvek szerint kevesebb a betét, mint a főkönyv szerint. Világos az is, hogy Adler azért irt az utóbbi időkben lehetetlen tételeket a főkönyvbe, hogy örültek nézzék s majdan rájövén hamisításaira, örült gyanánt kezeljék s büntetőjogilag ne üldözzék. Azt is konstatálták, hogy Adler a hamis könyveket hordárokkal küldte ki a takarékpénztárba és — hir szerint — a hordárok egyike, a ki Adler legutóbbi lakásának közelében áll, már jelentkezett is a vizsgálatot vezető rendőrtisztnek.

A takarékpénztár környékének képe ma sem változott csendesebbre. Az utcán nagy számban állanak a betevők, szomorú arccal várják, míg bekerülnek a pénztárhoz, a hol lassan vontatottan folyik a 200 koronák kifizetése.

A rendőrség is tekintélyes számban vonult ki a helyszínére. *Bogulya* rendőrfelügyelő vezérlete mellett harminc gyalogo rendőr ügyel a rendre, de beavatkozni nem kellett.

Sajó rendőrkapitány ma reggel házkutatást tartott Augenstein Samu lakásán s a takarékpénztár egy megbízottja jelenlétében megvizsgált minden iratot, de semmi gyanút keltőt nem talált.

Nászut akadályokkal.

(Egy magyar huszártiszt kalandja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.

Kellemetlen és sajátságos kalandja volt a napokban az olasz határ közelében Korniss Géza nyugalmazott honvédhuszárkapitány. A kapitány nejével Olaszországban és az alaveronai vonalon hazatérőben volt. Mestre állomáson átszállott a Portogruaro felé induló vonatra, hogy Triesztbe s onnan Fiumén át haza utazzék Budapestre. Az állomáson a nagy sűrűség-forgás közepett nekibotlott a kapitányval valami Giacomo *Perussini* nevű udinei lakos, a ki szintén haza készült. Az udvarias olasz bocsánatot kért s felszállott a kapitányéval szomszédos szakaszba.

San Doná állomáson *Perussini* leszállt a vonatról, induláskor pedig tévedésből történetesen abba a szakaszba nyitott épp, melyet a kapitány foglalt el nejével. *Perussini* vallomása szerint Korniss egyenesen nekiment és *arcul ütötte*.

Az olasz meghökkenve vonult a fegyveres katona elől a szomszéd kocsi s elpanaszolta esetét két földijének, *Rizzani* vállalkozónak és *Saddio* kereskedőnek. Ezek rögtön átmentek Korniss Gézához, de a kapitány állítólag *kivont karddal* fogadta őket, a mire eltávoztak. Ellenben megtáviratozták a dolgot San Giorgio di Nogaro határállomásra, a hol azután a huszártisztet már csendőrök várták.

A huszár kapitány nagyon kevésbé érti csak az olasz nyelvet s így történt, hogy kezen ellene szegült a csendőröknek, akik azt követelték, hogy szálljon ki a kocsiból. Mit tehettek volna a karabinerek, *lecsatolták a vonatról a kapitány kocsiját*, a ki szépen ott rekedt a katarvároskában.

Kornissék az egész éjjelt a kocsiiban töltötték, reggel azután megadták magukat a csendőröknek. A bíróság előtt ezután simán elintéződött az ügy. A bíróság magyar tolmácsa segítségével kiderült, hogy a félreértések sorozata okozta a kavargást. Hogy Korniss ellene szegült a csendőröknek, hogy a két olaszt nem fenyegette kardjával, hanem azok éppen akkor nyitották rá az ajtót, a mikor kardját hüvelyébe igyekezett visszatolni és teljesen ok nélkül ijedtek meg tőle és hogy a *Perussini* nek adott pofon is tévedés volt, a melyért meg is követte Korniss a hatóságot.

Az ügy ilyen simán elintéződött, a huszárcapitányt még aznap szabadon bocsátották és fél napi késéssel folytathatta az útját hazafelé.

Aradon elfogott ál-ügyvéd.

(Letartóztatás a rendőrségen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.

A rendőrségnek ma nagy szenzációja van. Az aradi detektívek, akik napról napra egy-egy kiváló jelét adják ügyességüknek, letartóztattak ma egy szédelgő ál-fiskálist, aki Magyarországnak már egynehány rendőrségét, köztük a fővárosit is, kijátszotta.

A letartóztatott ügyvédet *Landau-Judovics* Izraelnek hívják s tipusa a szédelgőknek, kik méltán viselik nevük mellett a „nemzetközi“ jelzőt. A letartóztatott szélhámos *dr. Judovics-Landau* álnév alatt végigjárta az összes aradi ügyvédeket s valamennyit megpumpolta kisebb-nagyobb összegek erejéig. Ilyen módon sikerült neki egy nap alatt 190 koronát összekoldulni, ami nem épen megvetendő kereset, mert 70,350 korona évi fizetésnek felel meg.

(Talpig vasban.)

Értekesebb ember ritkán állott az aradi rendőrség előtt Landaunál. Nyomorék testalkatu és kinézésű ember, kinek teste teljesen *vasba van szorítva. Fejét egy vasból készült, bőrrel bevont abroncs borítja be*, mely keresztülkaszul van sziljazva. Ez állítólag arra való, hogy fejét akadályozza a szüntelen rángatózásban, mert *vida-tánca* van. Ez egy betegség, mely — ha ugyan Landau nem szimulál — abban nyilvánul, hogy a fej és a végtagok folytonosan rángatóznak.

Ilyenkor kinos nézni a nagystilű szélhámos vergődését. Széken ül, feje és karjai idegesen mozognak, egész teste rángatózik, majd végig fekszik a szoba padlójára s ott vergődik. Hogy ez tényleg betegsége-e Landaunak, azt csak ezután fogják az orvosok megállapítani.

Betegsége okául ő azt meséli, hogy egyszer *keresztül ment testén a vonat* s ez törte össze annyira, hogy vas-abroncsokban kénytelen járni. Ezt az állapotát használja fel különben arra is, hogy ilyenképen szánalmat keltvén maga iránt, könyöradományokat gyűjtsön.

(Az aradi kamara ajánlása.)

Landau már több nap óta kóborol Aradon. A Vass-vendéglőbe szállt meg, s ott a rendőri bejelentő-lapra azt írta, hogy *utazó*. Mindjárt az első napon aztán megkezdte működését. Sorra járta az összes aradi ügyvédeket s valamennyit megpumpolta.

Hogy a *krakkói* kolléga, mert odavalónak mondja magát, milyen raffinált szédelgő, azt élénken bizonyítják azok az *ajánlólevelek*, amelyeknek birtokában van Landau. Ajánlólevele van a *budapesti, temesvári, sőt az aradi ügyvédi kamarától is*, mely hivatalos kiadványban az

aradi ügyvédek jóindulatába ajánlja a krakkói ál-fiskálist.

Nyíltan kimondjuk, hogy az aradi kamara — bennünket ez érdekel közelről — helytelenül járt el, mikor legitimációt adott a szélhámos lengyel úridő kezébe. Kétségbevonhatlan a kamara jóhiszeműsége s mi nem ez ellen szólunk fel. De mi értelme van annak, hogy az aradi ügyvédi kamara erkölcsi támogatásban részesítsen egy *krakkói* ügyvédet s ezt ilyen módon ráoktroálja az aradi ügyvédi kar zsebére. Ha már nem tűnt fel gyanusnak a kamara előtt az a körülmény, hogy egy lengyelországi ügyvéd eljön egész Aradig „fechtolni“, mégis mint jogászokból álló testületnek tudnia kellett volna azt, hogy rendőri engedély nélkül sem könyvtadományokat gyűjteni, sem előzetesen ajánlóleveleket kiállítani nem szabad.

De másrészt arra nem gondolt a kamara, hogy ha valamelyik magyar ügyvéd szorulna könyöradományokra, vajon kapna-e az Ausztriában ajánlóleveleket és kollegiális adományokat. Bizonyára nem és éppen olyan kevés értelem van abban is, hogy a magyar ügyvédek 10 és 20 koronás adományokkal segíeyzenek egy ezer-idegen krakkói ügyvédet. Elég nagy Ausztria s elég segélyre szorult magyar ember van ebben az országban.

Az aradi kamarához hasonlóan beugrott a budapesti kamara is, sőt még tovább ment a temesvári, a melynek választmánya mindjárt meg is szavazott 30 korona segélyt a szélhámos krakkóinak.

(Az ügyvéd ur működik.)

Landau az ajánlólevéllel megkezdte a pénzgyűjtést. Sorra járta az ügyvédeket, akiknek nem volt okuk a szédelgő ügyvédi maivoltában kételkedni, mert hiszen mindenütt felmutatta az aradi ügyvédi kamara kiadványát, melyen hivatalos pecsét, továbbá az elnök és a távollévő titkár helyettesének aláírása állott.

Az első aradi adomány egy *tíz koronás tétel* volt, melyet ehhez hasonlóan tekintélyes összegek követtek, legkisebb tétel *2 koronás* volt. Érdekes, hogy egy aradi fiskális csak egy koronát akart Landaunak segélykép adni. A nagystilű kalandor azon valóságos grandezzával utasította azt vissza, sőt nem egy helyen így panaszkodott:

— Ismeri kolléga ur N. ügyvédet? Ez az ur, akiről tudom, hogy tehetős ember, egy koronát akart adni nekem. Természetesen visszautasítottam.

Külső viselkedése is ehhez hasonlóan nobilis volt. Hordárral vezettette magát egyik ügyvéd lakásától a másikig s látogatójeggyel jelentette be magát, melyen a következő név állott: *dr. J. U. Landau*.

Tegnap délután az *Aradi ipar- és népbank vállalkozásában* járt Landau s ott rubelekre alkudott. Telefonon rendeltetett magának *390 drb rubelet*.

(Bebuktunk.)

Tisztán az aradi rendőrség éberségének köszönhető, hogy Landaut leleplezni sikerült. *Green Nándor* t. főkapitánynak feltűnt a furcsa kinézésű idegen alak, aki hordár-ciceronejával járkált az utcán. Mihelyt *Green* felért a város házára, azonnal kiküldött két detektívet a puhatólására. Ezek nyomon követték a megvasalt idegent s mikor egy házból kijött, az egyik detektív bement utána s megkérdezte, hogy az a vörös-barna szakállas, arany pápaszemes ur mit keresett ott? Mikor a titkos rendőr megtudta, hogy könyöradományokat gyűjt az idegen, rögtön utána futott Landaunak, kit azalatt a másik detektív kísért nyomon, s az utcán igazolásra szólították fel.

Landau az első pillanatban a meglepetéstől elszóltta magát németül:

— No itt szépen bebuktunk . . .

Előhozott aztán mindenféle bizonyítékot: utlevelet, az ügyvédi kamara ajánlólevelét, de, mert könyöradomány gyűjtésére rendőri engedélye nem volt, a két detektív felkísérte őt Greén kapitány elé. Innen Berecz Ferenc alkapitány, kihágási bírőhoz vitték, aki megkezdte a kihallgatását.

Landau mindenáron ügyvédi voltát akarta igazolni, előbb az ügyvédi kamarák ajánlólevelével, azután az utlevéllel, melyet *kilenc év előtt a müncheni konzulátus* állított ki. Az elfogott szélhámos családja tehát ott kezdődött, mikor bizonyára *hamisított okmányok alapján* sikerült neki a konzulátustól „dr. J. Landau ügyvéd” névre szóló utlevelet szerezni. Valószínű, hogy ennek alapján kapott ő a legelső kamarától legitimációt, a többitől aztán az első alapján nem volt nehéz megszerezni.

(Az ügyvéd-próba.)

A rendőrség előtt azonban hamar kitűnt Landau ál-ügyvédsége. Javában erősítette az ő fiskális voltát, mikor Berecz kapitány ötlet-szerűen egy kérdést intézett hozzá próbaképen az osztrák perrendtartásból.

Landau mielőtt a feleletet megadta volna *hirtelen rosszullett, elkezdett egész testében rángatózni s azontul egy szót sem szőtt többet.* Nagynehezen csak annyit tudtak kivenni belőle sok kérdés után, hogy *görcs állt a torkába,* attól nem tud beszélni, bár mindent hall. Ez az állapot pedig két-három órán át szokott tartani nála.

Az alkapitány kénytelen volt félbeszakítani a kihallgatást s Landaut a fogházor vette pártfogásába. Az őrmesteri szobában megmozdították s ruhája zsebeiben találtak egy masszív ezüst szivartárcát, hozzávaló ezüst gyufatartóval, egy kettős fedelű aranyórát, nehéz aranylánccal, egy ügyvédi zsebnaptárt, mely a monarchia összes ügyvédi kamaráinak és ügyvédeknek névjegyzékét tartalmazza. Azonkívül egy postai feladóvevényt, melyet a temesvári postahivatal állított ki s amely a galíciai Bródban feladott pénzutalványról szól.

Volt a zsebében egy megcímezett: *pénzeslevél boríték,* melyben már Aradról akart pénzt küldeni Galiciába és pedig valószínűleg azt a 890 rubelt, amelyet tegnap délután rendelt meg az Ipar és Népbanknál. Végül találtak nála héber betűkkel írt leveleket, ajánló sorokat brünni, reichenbergi és prágai ügyvédektől. Elegáns két bőröndje új fehéreneműkkel és elegáns ruhákkal volt megtömve. A címére érkezett levelek *Srole Brody* névre szólnak. A rendőrség azt is megállapította már, hogy ezt a nevet álnévként használta Landau még abban az időben, mikor nem ügyvédi, hanem *teológusi minőségben* gyűjtötte a pénzt.

(A Kraft-Ebing receptje.)

Délután 6 órára fordult az idő, mikor tudósítónk újból a rendőrségen járt; Landau csak akkor kezdett magához térni valószínűleg színlelt rohamából. Talán mert nem rendőrségi embert látott maga előtt, beszélni kezdett s kérte, hogy keressék ki bőröndjéből a receptjét, mely *Kraft-Ebing* bécsi tanártól, a híres ideggyógyásztól való; ez kezelte Landaut s az orvosi rendelvényen a tanár írása látható kétszer aláhuzva e szó:

Vorsicht!

A receptet, miután mérges orvosi szert rendel, előbb bemutatták Tisch Mór dr. t. főorvosnak, ki azt aláírásával látta el s azután készítették csak el a gyógyszer, mely erős csillapító szer.

(Egy érzékeny jelenet.)

A rendőrség még nem állapította meg hitelen és hivatalosan Landau személyazonosságát s így az sem bizonyos, hogy valósággal *Landau-Judovits* Izrael-e a gyanús idegen.

Hogy nem ügyvéd, az már eddig is kétségtelenül bebizonyult, de még inkább kitűnik abból a jelenetből, mely a letartóztatott szédelgő és *Radó Károly dr. ügyvéd* között lefolyt.

Landau ugyanis, miután semmikép nem tetszett neki az, hogy az éjet a rendőrség adta szálláson töltsse, védőügyvédet kért magának. Meg is nevezte Radó dr.-t, aki — mondta — nagyon szívesen fogadta őt, mikor adományért nála járt. Az ügyvédet hamarosan előkeresték s Landau arra kérte védőjét, hogy szabadítsa ki a rendőrségtől.

— Ha kellően igazolja a személyazonosságát, akkor megmenekül — mondta az ügyvéd azt tanácsolván egyuttal, hogy kérjenek táviratilag igazolást a krakkói rendőrségről. Landau azonban sehogy sem akart ebbe belegyezni s inkább a brodi rendőrhatalóságtól akart bizonyítékot arra, hogy ő tényleg krakkói ügyvéd.

Mikor azonban arra került a sor, hogy a táviratot megfogalmazzák, ettől is elállott Landau s evvel ütötte el a dolgot:

— Olyan beteg vagyok, hogy azt sem tudom, mit beszélek. Nincs mit tenni, itt maradok holnapig. Csak arra kérem az urakat, hogy *ne vessenek meg, ugyanis felakasztom magamat . . .*

Persze az ilyen érzékeny jeleneteket jól ismerik a rendőrségnél. Így aztán dr. J. U. Landau a rendőrség vendége maradt. Az Aradon összegyűjtött pénzt és 125 forintot, amit azonkívül nála találtak, természetesen elkobozták tőle.

Holttest a kemencében.

(Rémes feleség-gyilkosság.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.

Ma délután 2 óra tájban rémes gyilkosságról tettek jelentést a *makói* rendőrségnél. *Fülöp* Jakab cipész, ki városi tűzoltó is volt, utóbbi időben pedig munka nélkül tengődött, régebb idő óta vadházasságban élt egy fiatal asszonynyal. A szomszédoknak feltűnt, hogy ma egész a délutáni órákig nem látták sem a cipészt, sem az asszonyt. Érdeklődni kezdtek, bementek a lakásba, ahol a földön vérynymokat, a szobában pedig mindent össze vissza hányva a legnagyobb rendetlenségben találtak. Rosszat sejtve, felkutatták az egész házat, a padlást is s utoljára a kemencébe néztek be, a hol *egy véres asszonyi holttestet találtak lepedőbe burkolva.*

A hulla *Fülöp* Jakab vadházastársa volt, a kit *Fülöp* a legembertelenebb módon *baltával összevagdalt, késsel összeszurkált* s mikor látta, hogy nincs már benne élet, akkor bedugta a kemencébe. A szomszédok jelentése alapján a rendőrség részéről a vizsgálat megejtése végett *Kováry Ottó* alkapitány ment ki, ki a rémes gyilkosság ügyében egészen a késő esti órákig kihallgatásokat tartott a helyszínén.

Az esetről jelentést tettek *Magay Lajos* vizsgálóbírónak is, aki *Fülöp* Jakabot maga elé rendelte és kihallgatta. Elmesélte *Fülöp*, hogy tegnap délután az asszonyával, kivel vadházasságban élt, összeveszett. Az asszony régóta kikapós volt és a tegnapi összeveszés hevében annyira dühbe jött *Fülöp* Jakab, hogy felragadta a fejszét és azzal az asszonyt többször fejbevágta. A szerencsétlen nő összeesett s a súlyos csapások által szétroncsolt koponyával terült el a földön. Mikor a férfi látta, hogy mit tett, arra a gondolatra, hogy most a csendőrök kezei közé fog kerülni, nagy félelem szállta meg. Sietve felemelte a földről a véres hullát s begyömöszölte a boglyakemencébe.

Akkor lépett a szobába a nőnek süket és vak öreg anyja. Ez megkérdezte *Fülöpöt*, hogy hol van az asszony.

— Megint elszökött, mint máskor! — kiáltotta az öreg asszonynak és sietve ott hagyta a házat. Azután bement Szegedre jelentkezni, nehogy a csendőrök fogják el.

A kihallgatás után *Magay* vizsgálóbíró letartóztatta *Fülöpöt* s megindította a bűnügyi nyomozást.

TANÜGY.

(—) A tankerületi főigazgatók már évekké elelőtt kérték, hogy őket a központba helyezték. Az országos középiskolai tanáregyesület a kultuszminiszterhez intézett memorandumában szintén sürgette a főigazgatók kérésének teljesítését. Most arról értesülünk, hogy *Wlassics* miniszter megvalósítani szándékozik a főigazgatók régi óhaját, amennyiben tervbe vette, hogy a főigazgatók létszámát *felére redukálja* és berendeli őket a központba. A miniszter tervét megkönnyíti az, hogy a középiskolai törvény nem állja útját e reformnak, ellenben a főigazgatók tudományos munkálkodása, az iskola érdeke és az adminisztráció egyszerűsítése a reform mellett szólnak. Ugy hirdik, hogy a tankerületi főigazgatók központba való berendelése és létszámának apasztása a tisztviselők fizetésrendezésével fog megoldást nyerni.

Költségmentes párbaj.

(Akkor kereskedő és hírlapíró künt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.

Vigjátékba illő párbajhistória játszódott le ma Szegeden. Az eleje tulajképpen még az éjjel kezdődött, a vége a délutáni órákban folytatódott.

Sokan voltak az este egy előkelő szegedi kávéházban. Az asztalnál együtt és szerteszét hol kapucinert ittak az emberek, hol pedig alsóztak.

Egy ilyen alsózó kompánia mellett arramentében megállt egy ujságíró. A társaságban volt egy budapesti kereskedő is, aki idegesen fészkelődött erre. Oda is szólt a szomszédjához (Péternek, hogy Pál is értsen belőle):

— Nem szeretem a gibiceket!

A fiatalember respektálva a játékos idegességét, amely a gibichez babonát fűz, odább is ment. Akkor hallja csak, hogy a kereskedő, igazi demokrata módon, kiabálgat utána. Erre már megfordult azzal a sokat kifejező beszéddel:

— Hadd pofozom fel az ipsét!

— A kereskedő azonban eltorlaszolta magát és a szék-barrikád mögül felelt vissza:

— Ha sértve érzi magát, a szállodában megtalál.

Reggel 8 órára ott voltak a segédek. Röviden végeztek, megállapodtak a kardpárbajban, amit kötések nélkül délután 3 órakor vívnak meg a felek *Armentani* mester termében.

A hírlapíró aztán délután hiába várakozott fél négyig is, egy árva lélek nem érkezett. A felvilágosító magyarázatot a vívóklub szolgálja adta meg.

Ott volt a kereskedő a segédeivel már fél háromkor. Mikor pedig már levetette a télikabátját, egyszerre csak oda fordul az embereihez:

— Kijelentem mindenekelőtt, hogy nem vagyok a párbajnak ellensége, de egy garas költséget sem viselek.

— Hát biz a terem használatát nem adják ingyen, magyarázta az egyik segéd.

— A kardokat sem köszörülték isten nevében, toldotta a másik.

— Én pedig egy garast sem adok, ismételte a lovagias fél.

— Akkor ajánljuk magunkat, bucsuztak a segédek.

— Eg önökkel, uraim, felelte a kereskedő, aki nyomon követte őket. A három órakor érkező hírlapíró már hült helyét találta.

A vigjáték ezzel a hatásos módon fejeződött be első felvonásban, hogy folytatódjék fél négykor.

— Jertek velem, mondta segédeknek a hírlapíró, meg fogom verni.

Maga mellé vette a vizsláját, meg a kutyakorbácsot, aztán ellejtett a szállodába. Eppen jött lefelé a lépcsőn a kereskedő, aki a korbács láttára elsápadt. A segédek felője közeledtek, hogy magyarázza meg furcsa viselkedését, mire a hírlapíró közbeszólt:

— Hagyjátok csak, majd elintézem rögtön a dolgot.

Azzal suhintott egyet a korbácsosnal. Több se kellett a kereskedőnek, egy ugrással benn termett a portás szobájában s onnan kiabálta ki:

— Védjenek meg az urak! Védjen meg, portás ur!

A hírlapíró is okosabbat gondolt ezek láttára s eltávozta szót csak oda neki:

— Legyen nyugodt, eléggé meg van védve ezzel a viselkedésével.

Kossuth halálának évfordulója

(A Kossuth-asztaltársaság ünnepe.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.

Ma, március 20 án gyásznapi volt a magyar nemzetnek. Magyarország szabadság-aposztola, a szent aggastyán, akit nemcsak népének szeretete, hanem az egész világ tisztelete környezett, e napon hunyta be lelkes szemeit ez előtt nyolc esztendővel Turin városában.

Gyászvonatra tették a koporsót, mely a halhatatlan férfiu porait zárta s a vasut dübörögve száguldott hazafelé. És olyan érzése volt a magyarnak, mintha a halotti menet, mely a Kerepesi-uti temető elé sirva tartott, néma gyászával a lelkén vonult volna át.

Ez a gyászos érzés nyilvánult meg az aradi Kossuth-asztaltársaság ma esti közgyűlésén, melyet a Kossuth Lajos halálának évfordulójára gyásztorral ültek meg.

Már a terem zsufoltsága mutatta, hogy nem valami közönséges alkalom ez, melyért a tagok egybegyűltek.

A gyászünnepélyt a Jókendv asztaltársaság egy énekszáma nyitotta meg. A himnuszt énekelték, melyet a társaság állva hallgatott végig.

Nagy Kálmán, a Kossuth-asztaltársaság elnöke megnyitójában visszaemlékezik a nyolc év előtti gyászeseményre, mely a társaság kötelességévé tette, hogy évi közgyűléseit mindig ezen a szomorú évfordulón tartsa meg. Ennek a kötelességének a társaság most is eleget tett.

Ezután Leitersdorfer Soma szavalta el nagy hatással a „Kossuthot ne feledd” című költeményt.

Keresztes Gyula dr. megyei főügyész állott most föl és mondott emlékbeszédet, melynek kacsán érdekesen és nagy hatással vázolta Kossuth Lajos szereplését. Elkezdte hírlapírói működésével s vázolta első országgyűlési szereplését, mikor 1882. március 5-én Pozsonyban beszélt, mely beszéd a sajtószabadságot eredményezte. Elmondta, hogy mint terjesztette az országgyűlésről írott tudósításokat, a miért 22 hónapig ült fogságban. Így következtek reá 1848. márciusi napjai. Március 14-én és 15-én Bécsben volt, a hol a bécsi nép bálványozta és ezen a két napon kezében tartotta a dinasztia sorsát. Végigmenve a következményeken, nagy szeretettel esztelte további működését, lelkes és gyújtó országgyűlési beszédeit, a debreceni detrenizálást, külföldre menekülését és külföldi működését.

Keresztes dr. beszédét nagy lelkesedéssel hallgatta a társaság.

Ezután Schwartzs Zsigmond titkár olvasta

őrl évi jelentését. Ebből kitűnik, hogy az asztaltársaság a lefolyt évben 278 koronát fordított jótékony célra, és pedig a Kossuth-szobor javára 105, a polgári menházának 20, a szegény tanulóknak 10, a 48-as honvédeknek 10, az iparos rokkant alapnak 10, városi szegény háznak 10, az izraelita szegény tanulóknak 10, az izr. árvaháznak 10, az ovónők orsz. menházának 10, a külföldi utra menő iparosok alapítványára 20 koronát adtak. A Kossuth-szobor alap álladéka jelenleg 9287 korona, ehhez ma érkezett Elekről 175 kor. 78 fillér, ma este adott Rosmanith Albert 10 és Domonkos Lajos 10 koronát.

Nagy Kálmán elnök ekkor többi tisztársai nevében is lemondott tisztségéről, de Kovács Vince indítványára az egész tisztikart újból megválasztották.

Tiszteletbeli tagokul megválasztották Keresztes Gyula dr.-t, Bács Károlyt, Rubos Árpádot és Szántó Pétert Ujszentannáról.

HIREK.

Ha a király muzsikus.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.

Külföldi körutjából most érkezett haza Budapestre Popper Dávid, a híres gordonka-művész és persze sietett elbeszélni élményeit a barátainak. Legérdekesebb ezek közt a következő eset, a mely vele és egyik művész-társával történt meg nemrégiben:

A kitűnő gordonkás körutján Lissabonba ért s az a mégtiszteltetés érte, hogy a portugál király meghívta őt egy hangversenyre. Kivüle még Sauret, a híres hegedűművész is hivatalos volt. Popper gordonkájával együtt megjelent a királyi palotában, a hol a koncert-teremben találkozott Sauret-val. Megbeszéltek, hogy milyen számokat fognak előadni együttesen és külön-külön, azután várták a felséges házigazdát. A király meg is jelent és boldogan fogott kezét a művészekkel.

— Ah, uraim, nem is képzelik, hogy mily nagy örömet szereztek nekem megjelenésükkel. No mert . . . mert én szoktam ám zenélni . . . persze kissé dilettáns módra . . .

A művészek mosolyogva meghajoltak és biztosították ő Felségét, hogy végtelenül örülnek e felfedezésnek. De a király elővett egy hegedűt és lelkesedve szólott:

— Például itt van egy hegedű. Valódi Amati-gyártmány. Hallgassák csak! De előbb foglaljanak helyet, kérem.

A művészek összenéztek, aztán leültek. A király pedig álla alá kapta a hegedűt és elkezdett kétségbeesetten reszelni. Sauret néhányszor felszisszent, de aztán kijelentette, hogy csak a foga fájt. Popper ellenben összevont szemöldökkel, összeszorított szájjal, mereven ült helyén és azt mondta, hogy ő reá nagyon busítólag hat a zene. Végre is egyszer vége lett a királyi, de éppen nem felséges muzsikálásnak és Popper felállott a székből. Azt hitte, hogy most ő reá kerül a sor. Az ám. Ő felsége elővett egy gordonkát és rajongva szólott:

— Hát még ez a gordonka! Ez valóságos műkincs! Hallgassák csak!

Az előbbi tortura újból kezdődött. A művész urak leültek és igyekeztek megőrizni a loyális tiszteletet egy idegen hatalom uralkodója iránt. Most már Popper szisszent fel olykor-olykor és Sauret szoritotta össze a száját szigorúan. A király azonban mindebből semmit sem vett észre. Ő egészen belemélyedt a játékba, a melynek végeztével diadalmas tekintetet vetett a félig alált művészekre. Végül még

egy zongora- és egy kürt-szólót játszott el, azután hálásan kezet szvritott a művészekkel.

— Köszönöm, uraim, hogy megjelentek. Önök valóban nagy művelőzetet szereztek most nekem!

Ezzel a „kihallgatás” véget ért.

— A király elutazása. Ő Felsége a király holnap, pénteken délután utazik el Budapestről Bécsbe. Vele megy közvetlen környezete, a hadsegédek és a király orvosa. A személyzet egy része holnap kel utra, a másik része pedig szombaton megy ő Felsége után.

A király ma délelőtt általános kihallgatást adott, amelyen megjelentek: Wenckheim Frigyes grófné palotahölgy, Szalavszky Gyula belső titkos tanácsos, ifj. Zichy János gróf és Glattfelder Gyula dr. világi pap, kamarások együttesen, Lubénszky János gróf kamarás, Vértessy Kálmán és Gaál Tibor miniszteri tanácsosok, Sándor János főispán, királyi Hercz Zsigmond és Schwarz Gusztáv udvari tanácsosok, Halász Sándor, Melichar Kálmán, Payr Vilmos és Török Árpád osztálytanácsosok, Kovács-Sebestyén Endre kir. tanácsos. A mai kihallgatáson megjelentek közt volt Stadnicki Matild grófnő is, egy dijnok özvegye.

— Tisza Kálmán állapota. A P. E. nyomán a mai lapok megírták, hogy Tisza Kálmán állapota válságosra fordult és emiatt elhalasztották Tisza abbáziai útját. Mint budapesti tudósítónk táviratozza, Tisza Kálmán állapotában változás nem állott be. Az ősz államférfiu gyengélkedik ugyan, de állapota egyáltalán nem válságos. Abbáziai utazásának idejét eddig még meg sem állapították és így azt nem is halaszthatják el.

— József főherceg nevenapja. József főherceg nevenapja alkalmából a kisjenői kegyuri templomban ünnepélyes istentisztelet volt, melyen a hatóságok fejei és az uradalmi tisztikar Kókas József uradalmi inspektor vezetésével testületileg megjelentek. Délben az inspektor az uradalmi tisztikar részére lakomát rendezett, melyen a fenséges földesurra számos toasztot mondtak.

— Elfogatás török módra. Konstantinápolyból táviratozzák az alábbi feltűnő esetet: Ozman pasát, a ki állítólag részes volt a szultán elleni összeesküvésben, a külföldről hamisított távirattal csalótták haza azon ürügy alatt, hogy a szultán megbocsátott neki. Mikor Ozman pasa hazajött s a vélt kegyelmet megköszönendő, a szultánhoz indult, elfogták és börtönre vetették. A szultán életfogytiglani börtönre ítélte a szerencsétlen pasát.

— Hódolás a vezérnek cím alatt a „Pesti Napló” a következőket írja: Az agrárius országgyűlési képviselők kedden este testületileg jelentek meg gróf Károlyi Sándornál, hogy neveuapja alkalmából üdvözlőjk. A Köztelek ülés-teremben gyűltek össze s öt óraker indultak az Esterházy-utcai palotába. Szentiványi Árpád, a szabadelvű párt alelnöke intézett szíves szavakat az agrárvezérhez.

— Szívünk melegevel üdvözlőjük — így mondta — igazi agrárvezérünket nevenapján; szeretetünk, tiszteletünk és bizalmunk kifejezése mellett eljöttünk, hogy kifejezzük a magunk és gazdatársaink jókívánatait. Kérjük a Mindenhátót, hogy nagyméltóságodat egész Magyarország és a gazdaközönség örömeire sokáig éltesse. Gróf Károlyi Sándor rövid szavakkal mondott köszönetet.

— A hármasszövetség megújítása. Berlinből táviratozzák: A hármasszövetség megújítására vonatkozó tárgyalások folyamatban vannak. Kétségtelenné látszik, hogy a szövetséget régi formájában fogják megújítani.

— Tisztujtás Nagyváradon. Nagy érdeklődés mellett folyt le ma Nagyvárad város tiszt-

újító közgyűlése. *Bedthy* főispán elnöklése alatt. Pázmesterré *Riemler* Károly főjegyzőt választották meg 79 szavazattal *Komlósy* József gazdasági tanácsos 49 szavazata ellenében. Főjegyző lett *Bordé* Ferenc adóügyi tanácsos, főügyész *Dus* László, főpénztáros *Hegedüs* Géza, katonai tanácsos *Darvas* Lajos.

— **Tiszti orvosi vizsga.** *Borsos* Béla dr. borsjenői kórházi orvos a tiszti orvosi vizsgát Budapesten kitűnő sikerrel letette.

— **Érdekes találmány.** Budapestről táviratozza tudósítónk: *Benkő* István és *Breitenbach* Vilmos műegyetemi hallgatók oly készüléket találtak fel, a mely megszünteti a lőfegyver visszalökését. A katonák bármennyit lehet a rugós Mannlicherrel, ütést nem érez vállán. Katonai szakértők nagy elismeréssel szólnak a találmányról, a mely meg fogja lepni az egész katonai világot.

— **Pável Mihály elégtétele.** *Pável* Mihály nagyváradi gör. katolikus püspököt abból az alkalomból, hogy ötven éves papi jubileumát ünnepli, több oldalról időszerűnek tartották megtámadni. Hazafiatlansággal vádolták, amely vád ellen, mint fővárosi tudósítónk táviratozza, maga a kultuszminiszter állást foglalt s ma, a midőn az I. osztályú vaskorona renddel tüntették ki, *Várady* miniszteri osztálytanácsos meleg sorokban emlékezett meg *Pável* Mihály működéséről.

— **Két betörés tettese.** Az Aradon elfogott betörő- királyra: *Mandl* Ferencre immár a második aradi betörés bizonyul rá. *Greén* Nándor t. főkapitány ugyanis hosszas vallatás után kivette a furfangos betörőből, hogy nemcsak a Sarló-utcai, hanem a Fácán-utcában özv. *Knapp* Károlyné kárára elkövetett betörésnek is *Mandl* a tettese. A notórius alak most még a rendőrség börtönében ül, mert a kapitányi hivatal tizenhárom napi elzárását mért *Mandl*ra azért, hogy Aradról történt kitélése dacára is visszajött a városba. Büntetésének kitöltése után átadják az aradi ügyészségnek, mert a betörések miatt a törvényszék fog itélkezni felette.

— **Hagymakoszoru — a buroknak.** A hagymakoszorunak általában véve szimbolikus jelleme van. A ripacs színész, a rossz szónok tudja a jelentőségét. A törpényiek azonban, úgy látszik, nincsenek beavatva e szimbólum jelentőségébe. Nekik a hagyma, a mi a novány földben terem, az eledelük is, meg a pénzük is. Szalmakoszorúra fűzik és beviszik a közeli városba, hogy pénzt kasszának érten, amit odaadassanak adóba. Törpénybe valahogyan eljutott a hírs, hogy messze Dél-Afrikában egy maroknyi nép küzd egy hatalmas ellenséggel. Megszánták a szegény burokat és gyűjteni kezdtek a számukra. Csakhogy pénz nem igen akad Törpényben, gyűjtöttek tehát hagymakoszorukat. Kétszáznegyven hagymakoszoru gyűlt egybe hamarosan. Kaptak a hagymafüzereikért 60 koronát vásáron. Ezt a pénzt nagy pecsétes levélben elküldték a messze földön harcoló buroknak.

— **A regény befejezése.** Ma, csütörtökön délelőtt 10 órakor a szegedi anyakönyvi hivatalban érdekes házasságkötés volt. *Ferenczy* Károly színművésznek sok küzdelem után teljesül szive vágya és törvény szerint egyesülhet arájával, *Elliseher* Verával, aki a színpadon *Krecsányi* Vera néven működött. A házasságkötésnél tanúk voltak: *Huszár* János dr. ügyvéd és *Kokovay* János földbirtokos. Az ifju pár még ma délután felhatkor Hódmezővásárhelyen lépett oltár elé, ahol az egyházi áldásban *Bernátsky* Ferenc apátplébános részesítte őket. Az ifju pár esketés után Budapestre utazott *Ferenczy* rokonaihoz.

— **Szerencsétlenség egy mosóintézetben.** A Kossuth-utcai *Hőfőherke* gőzmosó-intézetben ma szerencsétlenség történt. *Tóth* Józsefné, tűzoltó neje, ki a mosóintézet munkavezetője, belenyúlt karjával a mosógépbe, melyet gőzerő hajt s a mint a gépben a ruhát igazgatta, a gép belsejében elhelyezett hajtókerék *balkarját elkapta, izmait összeroncsoolta, s a hirt helyéből kirántotta.* S szerencsétlenségről értesítették a rendőrséget, honnan *Kovács* Antal rendőrhadnagy ment

ki *Leitner* Ernő dr. kerületi orvossal, ki a sebesült asszony sérült karját bekötözte.

— **Tisztátlan szikvizet üvegek.** Az aradi rendőrkapitányi hivatal megbüntette S. S ar di szikvizgyárost 50 korona pénzbüntetéssel, mert az általa gyártott szikvizet tisztátlan üvegek hozta forgalomba. A szódavizgyáros a kapitányi hivatal ítéletét megfélebbezte egész a miniszterig, ki ma érkezett leiratában az ötven korona büntetést jóváhagyta.

— **Meggyilkolt szövetkezeti igazgató.** Kedden este Sarkadon — mint tudósítónk írja — *Szikra* a Lajos szövetkezeti igazgatót az utcán orozta agyonlőtték. Keddi délelőtt két parasztember 600 koronás váltót nyújtott át az igazgatónak leszámítólásra. E váltóra *Zsiros* András, *Nagy* Ferenc és *Bölöny* Sándor földbirtokos nevei voltak aláírva. Az igazgatónak *Bölönyi* aláírása gyanusnak tünt fel ezért az embereket másnapra r endelte magához. A két ember a váltót nem akarta otthagyni, de *Szikra* mégis visszatartotta s este hét óra felé személyesen ment el *Bölönyi* Sándorhoz, hogy neki a váltót megmutassa. Amint az egyik utcasarkon befordult, a szemben lévő üres telekről egyszerre két lövés dördült el. Mind a kettő találta *Szikrát*, aki elesett. Ekkor hirtelen mellé ugrott valaki, kabátja zsebéből kirántotta a pénztárcát, a melyben a váltó is volt s ezzel elmenekült. A lövésre előfutott emberek *Szikrát* haldokolva hazavitték, hol pár óra múlva *kiszemvedett.* A csendőrség elfogta a délelőtt eljárt két embert, de ezek a gyilkosságot tagadják. A nyomozás folyik.

— **Sikkasztó építőmester.** A budapesti rendőrség körözi *Juhász* Balázs tóalmási születésű, 44 éves volt építőmestert, aki *Davidovics* Ede ügynöktől egy 600 koronás, *Mayer* György által aláírt váltót vett át, értékesítés végett. A váltót értékesítette is, de a pénzzel megszökött. A büntető törvényszék elfogatási parancsot adott ki ellene.

— **Titokzatos bűneset.** *Nadabon*, néhai *Povovits* József, volt gör. kel. lelkész, *Hermina* nevű 22 éves hajadon leánya, gyanus körülmények között meghalt. Az előjáróság feljelentésére, a kisjenői királyi járásbírósa elrendelte a hulla felboncolását, melynek megtörténte után, az orvosok a halál okát erőszakos beavatkozásokban, kétségkívül megállapították. *Kovács* vizsgálóbíró erre a vizsgálatot megindítván, a csunya bűn tettesét, illetőleg részesét egy ottlakai kuruzslóasszony személyében kiderítette és annak a letartóztatását mindjárt el is rendelte.

— **Szerencse krajcár.** *Hernádkakról* írják, hogy *Pál* János odaváló lakos tegnap revolvert tisztogatta s öt éves kis fia az érdekes munkát élénk figyelemmel kísérte. Tisztogatás közben azonban a revolver elsült és a kis fiut a mellén találta. Az elájult gyermeket halálra rémült szülői gyorsan levetkőztették és nagy örömmel konstatálták, hogy fiuk teljesen sértetlen. A szerencsés megmenekülést a kis fiu azon krajcárnak köszönheti, amelyet apjától néhány nappal ezelőtt kapott és amit madzagon amulettként nyakán viselt. Az ijedtségen kívül a gyermeknek egyéb baja nem történt.

— **Alkalmatlan szellem.** Egy szegedi házban az utóbbi időben nagyon elterjedt a szellemidőzés mulatságos foglalkozása. Különösen a hölgyek közt hódított az új tudomány, kik közül sokan háztartásukat is elhanyagolták, csak hogy a gyűlésekről el ne maradjanak. A minap épp ily gyűlésen volt együtt egy nagyobb hölgytársaság s a homályos szobában már elhangzott a szokásos ima, melylyel a spiritiszták gyűléseiket be szokták vezetni s a gyűlést vezető hölgy megjelenésre hívta fel a vezérszellemet, midőn az ajtó lassan felnyílt és a sötétből tompa, mély, borizú hangon hangzott:

— Jó napot kívánok.

— Te vagy az *Gizeppa*? (Ez volt a szellem neve.)

— Nem . . . — hangzott.

— Hát ki vagy?

— Csutak végrehajtó. A butorokat jöttöm felírni!

Az érdekes gyűlés természetesen azonnal feloszlott s a szellemidező szép, fess hölgyecskék egyes érzelmekkel indultak haza, a férjek legnagyobb csodálkozására, már ily szokatlanul korán.

— **Gyilkos templomrablók.** Kálnok község római katolikus templomát e napokban eddig ismeretlen tettesek feltörték. A templomba bejutott az ajtó nem tudták betenni. *Munkájukat* *Borsik* Mihály községi éjjeli őrszervező s rögtön elfutott a templomszolgáért, de ismét visszafutott s a templom előtt várta meg a szolgát. Itt a betörők megrohanták s egy hatalmas csapást mértek a fejére. *Borsik* rögtön elesett, a betörők pedig elmenekültek. Ekkor ért oda *Korsó* templomszolga is, aki meglátta a két embert, de nem tudta őket elérni. Az éjjeli őrs másnap behalt sérülésébe. A betörőket a csendőrség keresi.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az aradi Erzsébetvárosi agghonvédek segélyező egyesület volt szives tiz 1848—49. elszegényedett honvédek a f. hó 15-iki országos ünnep emlékére két-két koronát, s egy-egy uzsónnát adományozni. Az aradi 1848—49. honvédegyelet a humanus adományozó egyesület halál-sabb köszönetet nyilvánítja. Arad, 1902. március 12. *May* Soma jegyző, *Simay* István egyleti elnök.

— **Elegáns sárga és barna cipők** hölgyek és férfiak, valamint gyermekek részére, igen nagy választékban kaphatók, feltűnő jutányos árak mellett, *Porter* Vilmos Nagy Aruházában, a Szabadságtéren. Ugyanott minden bevásárlásról fénykép-bon lesz kiállítva, mely a vevőt egy életnagyságu 65 centiméter magasságu, művészies kivitelű ingyen-fényképre jogosítja. Igen ajánljuk a céget, mely minden lehető elkövet vevőinek kielégítésére.

— **Ujtás!** *Hanis* L. István cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti akadémiailag tag műtermében Szabadság-tér 16. (Dománypalota.) Telefon 358. minden vasár és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 8 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételről is. Művészies és pontos kivitel szigoruan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdankat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Panaszos levél

a legsötétebb külvárosból.

— Levél a szerkesztőséghez. —

Arad, március 20.

A mai postával *Demeter-utcai előfizetők* aláírással a következő levelet kaptuk:

Az *Aradi Közlöny*-nek a múlt héten megjelent számában két ízben is volt alkalmunk olvasni, hogy Arad egyik külvárosi részében rövid időközökben az esti órákban két embert félig agyonütöttek lebujokban csavargó gazemberek.

Ennek a szervezett bandának botrányos működéséről az elmúlt este a *Demeter* és *Választó-utca*knak — a *Aorona* és *Kapa-utca*knak által határolt részében meggyőződést szerezhetek volna azok az illetékes körök, melyek külvárosainak sorsát annyira szívükön viselik, hogy az ő jóvoltukból manapság ebben a városrészben az embernek sem élete, sem vagyonszája biztonságban nincs. Hogy ismételtlen hangzottott panaszunk éppen nem jogtalan, azt eléggé meg lehet itélni a következőkből:

A tiz-tizenöt tagból álló részeg banda naponta már este 9 órakor megkezdí szokásos körutját. Hatalmas husángokkal és dorongokkal felfegyverkezve, éktelen ordítózások között haladnak végig a fentebb említett utcákon, kerü-

téseket, kapukat döngötte, ablakokat beverve. Ha már most a nyugalomra tért lakók közül valaki felháborodásában rájuk kiált, a csavargók a következőképp járnak el: A banda legjónabb tagja visszamarad az illető háznál, a többiek elhúzódnak a kerítés mellett. A visszamaradt főcinkos veszekedést kezd a lakóval, mindaddig, míg azt ki nem csalja az utcára. a hol azután a többiek füttyszóra visszatérve, oly alaposan eldöngöttek, hogy a szerencsétlen inkább nyugalmát feláldozza, hagyja beveretni ablakait, sem hogy az agyonütetésnek magát kitegye. Hogy az elmúlt éjjel nem egészen a lakók húzták a rövidebbet, az csak annak eredménye, hogy a Demeter-utcai lakók maguk is ásót-kapát ragadva, a bandát közös erővel megugrasztották, a mi egészen csinos utcai harcnak is beillt volna.

S ha talán azt kérdenék, hogy kik nem voltak ott? A rendőrök! Mikor jöttek? Fél órával azután, hogy a csaknem egy óra hosszát tartó botránynak vége lett.

Nem akarunk ezzel a szolgálatban álló rendőrlegénység ellen panaszkodni. Hiszen már vagy három ízben bejelentettük a rendőrségen ezeket a dolgokat, panaszunkért kaptunk is egy jó tanácsot, azt, hogy fogjunk meg egy-két alakot a bandából, vigyük a rendőrségre, ők majd elbánnak velük. Ugy-e bár, nagyszerű tanács? Van ugyan egy őrzület (két rendőr) ki-rendelve, — is ha még lovas őrzület lenne, megjárná) — ennek azonban a következő utcákat kell beportyáznia: a Vágóhidtól a Választó, Demeter, Illés, György és Mihály-utcákat egész a Marospartig, a Kasza, Borona, Kapa és Fejsze-utcákat az erdősig. És pedig este 9 órától éjjeli 12 óráig. Azután a rendőrök be-rukkolnak. Ha már most tekintetbe vesszük, hogy mindegyike ezen utcáknak több kilométer hosszú, hát jó, ha az őrzület egyszer végig tudja járni a kerületét.

Világításunk nincs. Az a pislogó mécsnek alig nevezhető villamlámpa — ezzel akarja a nemes város kitörülni a szemünket — mely az utcasarkokon felállítva négy utcarészt van hivatala még sötétebbé tenni, nem nevezhető világításnak. A házak mentén húzódó méteres mély árkokban ettől a világítástól bátran kitörhetjük a nyakunkat.

Mi vagyunk hát tulajdonképen mi? Talán adót nem fizetők s kegyelem kenyéren élő része a polgárságnak? Vagy azért jut ki nekünk ennyi sok a mindenféle rosszból, mert a főtér felcífrázásával akarja a város a világot bolondítani, hogy mi első rangú vidéki város vagyunk? Hiszen nem marad már más hátra, mint hogy fegyverrel védjük meg életünket, mert velünk, úgy látszik, nem törődik senki sem! Szégyen a városra, de a harmadik kerület városi képviselőire is, kik a lakosság beléjük helyezett bizalmát ilyen nemtörődomséggel fizetik vissza.

Kérjük a tek. szerkesztőséget, sziveskedjék sorainknak b. lapjában helyt adni, talán így még remélhetjük, hogy ezen türethetetlen állapot sokáig tartani nem fog, s lesz még személy- és vagyonbiztonság a Demeter-utcaban is.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Birnstingl újabb bűnügye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.
Meszlényi Antal dr., királyi ügyész, tegnap nyújtotta be Birnstingl ötödik bűnügyében vádiratát. A kis kaliberű szélhámosnak, egy aradi vállalkozó átadott egy 1200 koronás elfogad-

ványt, hogy arra neki pénzt szerezzen. Birnstingl heteken át járt a pénz után, de sehogysem sikerült a váltót értékesíteni. Ekkor azzal állt elő az ügynök, hogy az aradi pénzpiacon már nincs mit keresni, azonban nincs kizárva, hogy Temesvárott, ahol szintén nagy ősmerttsége van, talán inkább fog a dolog sikerülni.

A vállalkozó természetesen ráállt erre is, de mikor Birnstingl erre az utra 20 korona előleget kért tőle, azzal válaszolt, hogy ha meg lesz a pénz, akkor levonásba helyezheti az utiköltséget.

Birnstingl állítólag volt is Temesvárott, de ott is hiában járt, a váltót értékesíteni nem tudta. A vállalkozó látva, hogy ügynöke rajta nem tud segíteni, visszakérte tőle a váltót; Birnstingl ellenben követelte a 22 korona költséget és miután ezt meg nem kapta, egyszerűen úgy segített a dolgon, hogy a 1200 koronás váltót 22 korona erejéig elzálogosította egy helybeli vaskereskedő cégnél.

Ez a cég egy szép napon ajánlott levélben felszólította a vállalkozót, hogy a váltóját, mely 22 korona erejéig nála zálogba van, váltsa ki, mert különben beperli a váltót. A vállalkozó erre ügyvédhez fordult és azt megbizta, hogy sikkasztásért tegye meg a feljelentést.

Nyirő Géza vizsgálóbíró megejtette a vizsgálatot s az iratokat betérjesztette az ügyészséghez, mely ma meghozta ez ügyben a vádiratot. Eszerint Birnstingl sikkasztás büntetével vádozza és indványozza ebben az ügyben is a vizsgálati fogság fenntartását.

A vádiratot Birnstingl előtt a napokban hirdették ki és az ellen kifogásokat jelentett be. A kifogásokat védőügyvédje, Radó Károly dr. ma nyújtotta be a kir. törvényszék vádtanácsához. — A vádtanács határozata után ez ügyben is kiírják a végtárgyalást. A királyi ügyész az az őtrendszei sikkasztási ügyeket egyesítettetni kéri és így egy végtárgyaláson bírálják majd el a lejtőre került pénzügynökök összes bűneit.

§ A baranyai nábob milliói. Szenzációs főtárgyalás lesz a jövő hónap elején a pestvidéki királyi törvényszéknél. Nagy Akos nagybirtokos fog többedmagával a vádlottak padján ülni. A vád, mely ellene irányul az, hogy nagybátyja Nagy Márton, a milliomos baranyai nábob vagyónának megszerzése végett hamis végrendeletet koholt, amennyiben hamis tanukat szerzett, akik azt állították, hogy az öreg Nagy Márton halálos ágyán szóbeli végrendeleteket csinált, amelyben minden vagyont Nagy Akos gyermekeinek hagyta. A elhunyt nábob többi rokonai megtámadták e végrendeletet s bünvádi feljelentést tettek Nagy Akos és a végrendeleti tanuk ellen. Nagyot ezenfelül azzal is vádolják, hogy nagybátyjának félmillió koronát kitevő készpénzt és értékpapirjait eltüntette. Az ügy annak idején országsszerte nagy feltűnést keltett és az igazságügyi miniszter a pestvidéki törvényszéket delegálta a bűnügyben való bíráskodásra. Nagy Akost a végrendeleti tanukat vád alá helyezték és a főtárgyalás napjaul április hónap 7-ikét tűzték ki.

NAPIREND.

Március 21. Péntek. Róm kath. naptár: Fájdalmas szűz. — Protestáns naptár: Benedek. — Görög-keleti naptár (március 8.): Teofilakt. — A nap két 5 óra 46 perckor, nyugszik 5 óra 57 perckor. — A hold két 3 óra 20 perckor, nyugszik 4 óra 7 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, nyugaton, északon elvélve csapadék. Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Március 21. A Kölcsey-egyesület fölolvadó-estélye délután 5 órakor (Felső kereskedelmi iskola.) — Az aradi zenekonzervatórium házi estélye este 8 órakor.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 20.

Déltözsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv tartózkodó. Nyugodt irányzat mellett néhány ezer métermássa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanevek változatlanok. zab 5 fillérrel olcsóbb. Időjárás szép.

Zárlat 12 órakor:

Buza áprilisra	9.16—9.17
Buza májusra	9.13—9.14
Buza októberre	8.19—8.20
Rozs áprilisra	7.42—7.43
Rozs októberre	6.77—6.79
Zab áprilisra	7.33—7.34
Zab októberre	6.10—6.11
Tengeri májusra	5.21—5.22
Tengeri júliusra	5.34—5.36
Repce augusztusra	12.30—12.40

Zárlat 5 órakor:

Buza áprilisra	9.14—9.15
Buza májusra	9.10—9.11
Buza októberre	8.17—8.18
Rozs áprilisra	7.35—7.36
Rozs októberre	
Zab áprilisra	7.29—7.30
Zab októberre	
Tengeri májusra	5.20—5.21
Tengeri júliusra	
Repce angusztusra	12.30—12.40

Zárlat 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	695.25
Magyar hitelrészvény	710.—
Leszámitolóbank részvény	446.—
Rima-Murányi vasmű részvény	499.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	676.50
Közuti vasut	641.—
Városi villamos vasut részvény	313.—

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

V. Gy. A 17-én tartott beiktatásról küldött tudósítás későn érkezett, ma már 20-ika van s a hira azóta megjelent egy aradi lapban.

S. V. Elek, K. K. Elek, A főnti üzenet második része önöknek is szól.

REGÉNY-CSARNOK.

A fehér hattyú.

Regény három kötetben.

Irtta: Cécille Mendés.

[2]

(Folytatás.)

II.

A hírlapok csak aminap írták, hogy Flédro-Schémyl herceg meghalt vagy megnősült; már nem tudom bizonyosan, melyiket a kettő közül. Még azelőtt mindig bonvivant egyéniségnek tartották, noha sokat panaszkodott egy megrögzött gyomor baj miatt, és sohasem hitték volna róla, hogy megnősüljön.

Németországban excellenciádnak címezték, nemcsak mivel herceg — természetesen orosz herceg volt, hanem egyszersmind udvaronc is, inkább, mint bárki más. Kinek az udvaronca? az egész világegyetemén. Nagyon valószínű, hogy az alatt a rövid idő alatt, míg nem utazott, Pétervárott Mária nagyhercegnőnél viselte a tisztjét, de az meg bizonyos, hogy Németország valamennyi apró uralkodója meghagyta neki a címét hogy milyen szolgálatokat tett mint diplomata, bajos volna meghatározni, s ő maga is annyira szerény volt, vagy talán szemérmes, hogy elfeledje s ne emlígesse azokat. A német fejedelmek, mint Sachsen-Meiningenben például, nem sajnálták soha a legnagyobb tisztelettel kitüntetni, talán azért, mert az uralkodó herceg unokahúgának fuvola-leckéket is adott. De miért is ne adott volna? Valaha Franciaországban is bárkinék meg volt a joga, a király tanácsosává lehetni.

Egyébiránt akár illette meg őt a különös figyelem, akár nem, minden esetre nagyon sok előnyt nyújtott Flédro-Schémyl hercegnek. Bárhova ment — és Isten tudná megmondani, hogy hol mindenütt járt — mint kőbor kamarás mindenütt helyet foglalt a nagyhercegek fogataiban, a fejedelmi asztaloknál és a királyi páholyokban. Ez az udvaronci élőködés, me-

lyet cinikus hidegvérrel, sőt talán némi büszkeséggel folytatott, mindenesetre tekintélyes segédforrást képzett hihetőleg zilált vagyoni viszonyai közepette. Lehet egyébiránt, hogy gazdag volt, de épp úgy lehetett szegény, mert nem költött semmit apránként, legfeljebb egyszerre, ez pedig a pazarlásnak az a foka midőn nincs miből pazarolni.

Kamarási méltóságának másik előnye abban nyilvánult, hogy hamar és kitűnően eljáratott az udvarnokok titokteljes modorát és ennek a syhilli modernak jó hasznát tudta venni. Mint diplomata kitűnően értett hozzá néhány rövid szóval odavető megjegyzéseket tenni a politikai eseményekre, a hírneves személyekre, császárokra és királyokra, és miniszterekre, melyek rendkívüli mély értelem látszatát mutatták. A felséges bouvirok apróbb-nagyobb vétkei természetesen mind ismeretesek voltak előtte, s egyedül a diszkréció, melyet a tisztelet parancsolt, nem engedte, hogy egész nyíltan beszéljen róluk: kitalálhatta, a kinek tett, s nem állította az ellenkezőjét, sőt gyakran bókolt figyelmes hallgatóinak sajtószerep mosolyával.

„Igen úgy van tökéletesen, a mint ön eltalálta.”

De a mellett s ha sem mondott semmit! h, s nagyon tudott arra vigyázni, mennyit kelljen mondani! Csaknem semmit, úgy, hogy gyakran előfordult olyan eset midőn mások beszélték el neki ugyanazokat a való vagy hamis híreket, melyekről s olyan jól látszott értesülve lenni.

Ez a szerep különösen mulattatta; pompásan illettek nozzá kissé apró, sárgás szemei, melyeket binocle-ja mögött hunyorgatott, kissé merész és tulbizalmas mozdulatai, melyeket azonban rendesen gyorsan visszavonni látszott, mintha áruláson érte volna magát. Ide mindig olyan módon, hogy hallgatói előtt úgy tűnjék fel, mint a ki nem talál szavakat a diszkréció megsértése nélkül történetének befejezésére.

Noha azonban ez a modor sok kíváncsi tekintetet vont magára a társaságokban és sok bámulót szerzett neki, mégis eltűnt rögtön

nála, mihelyt hivatalos körökbe lépett. Ez a sajtóságot ellentét kétségkívül a legnagyobb ügyességre vallott: Flédro Schémyl herceg, ki a legtökéletesebb udvaronc volt azok között, kik nem voltak ilyenek megszűnt az lenni, mihelyt hozzá hasonlók környezték; ez a diplomata annyira ura volt magának, hogy ilyenkor képes volt a legostobább bohótnak tartani magát; s a ki mindig kifogástalanul jelent meg a szállodák éttermeiben ilyenkor félre vágott, agyon kefélt kalappal, gyűrődött nyakkendővel, hiányos gombu mellényvel és kopott térdű kamarási nadággal járkált az udvari paloták termeiben.

(Folytatása következik.)

Foulard-selyem 60 krtól frt 3.65-ig méterenként blousok és ruháknak, valamint „Henneberg-selyem” fekete, fehér és színesben 60 krtól frt 14.65 krig méterenként. Mindekinék díj- és vámmentesen hához küldetik. Minta postafordultával. Schweicoa dupla a postabér.

HENNEBERG G. selyemgyáros
(cs. és kir. udvari szállító) **Zürich.**

Városi színház.

Bérlet 158. sz.

Páros.

Pénteken, 1902. évi március hó 21-én:

A kis szökevény.

Operette 3 felvonásban. Irták: Hicks és Nichols. Fordították: Kacziány Géza és Makai Emil. Zenéjét szerző: Lionel Monckton és Iván Caryll.

SZEMÉLYEK:

Lord Coodle . . . Fenyéri Mór.	Leonello . . . Arkossy V.
Lady Coodle . . . Tolnainé	Pietro . . . Boda F.
Stanley . . . Rubos A.	Carmenita . . . Haidt Margit.
Dorottya . . . Kertész Kata.	Alice . . . Komlóssy I.
Winnifred . . . Felhő Rozsi.	Tamarind . . . Polgár S.
Flipper . . . Szadai F.	Von der Höhe Váradl M.
Barelay . . . Giréth K.	Cock ügynöke Nemes S.
Paloni, konzul Réti István.	Virágárus . . . Kley Marika.

Kezdete este 7 órakor.

PINCZÉR
EGYÜVEG
KRONDORFIT!

BORHOZ LEGJOBB!!

KITÜNŐ ASZTALIVIZ

1695

NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL.

Arad, 1902. márc. hó.

T. cz.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy boldogult férjem által 20 év előtt alapított

női divat, pipere és rövidárú üzletet

az eddigi

KELL MANÓ

törvényszékileg bejegyzett cég alatt és szolid üzleti elvek alapján tovább folytatom.

Amidőn még boldogult férjem iránt tanúsított megtisztelő bizalomért köszönetemnek adok kifejezést, egyúttal kérem azt ezután is részemre változatlan jóindulattal fenntartani.

Teljes tisztelettel:

Özv. Kell Manóné.

Borszivattyúk

3 évi jótállással.

Bortömlők

gyári áron

Hönig Frigyes

Arad,

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott

tüzi fecskendők

és kurtak.

TELEFON 438.

Legnagyobb választék

arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLON-UTCZA,

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvételnek, vagy be-
cseréltetnek.

Uri-, fiu- és gyermekruha raktár:

Kassovitz Fülöp

Arad, Andrassy-tér 9. sz.

Igen tisztelt vevőimnek és a nagyérdemű közönségnek van szerencsém szíves tudomására hozni, hogy **Lux Mór** urat üzletem további vezetésétől felmentettem és annak további vezetésével

REICH SAMU urat

biztam meg, ki üzletemet modern alapokon, a mai kor igényeinek megfelelőleg fogja azt vezetni. Ezen ügyes, szakképzett kereskedő iparkodni fog az igen tisztelt vevők legmesszebb menő kívánságainak is lehetőleg eleget tenni.

Különösen felhívjuk szíves figyelmüket

belföldi, továbbá valódi francia és angol szöveteinkre,

melyekből óriási raktárt tartunk. Nemkülönbben ajánlok mérték utáni megrendelésre **CIVIL** ruhákat, valamint **KATONAI** és **HIVATALNOKI** egyenruhákat, a legjutányosabb áron.

Kiváló tisztelettel

Kassovitz Fülöp,

Arad, Andrassy-tér 9.

Hivatkozva fenti hirdetésre, bátorkodom a t. c. közönséget tömeges látogatásra felkérni és reményilem, hogy méltányos áraink és előzékeny eljárásunk által a teljes bizalmat kiérdemelni fogom.

531

Tisztelettel

REICH SAMU.

Alapfalak elszigetelése, nedves lakások szárazzá tétele.

Értesítés!

Az évek óta folytatott aszfalt és cement munkák teljesítését előnyös fizetési feltételek és a legjutányosabb árak mellett eszközölöm.

SZIRMAI ANTAL

építési vállalkozó.

Jroda: Zrinyi-utca 4c. — Telefon szám 368.

Plincék és magtárak aszfalttal való burkolása.

Aszfalt járdák kapu bejáratok

Aszfalt- és beton-építkezés

Üzlet felosztás és végeladás!

Rövidáru-, férfi-divat-, női pipere-, diszműáru-, kalap-, cipő-üzletem felosztása miatt

hatóságilag engedélyezett

végeladást

rendezek s a raktáron lévő áruk

minden elfogadható áron

eladtnak.

Tisztelettel

Ruzsonyi Endre

Arad, Andrassy-tér 24., Hungaria kávéház mellett.

Az üzleti berendezés eladó.

CSECSEMŐK TÁPLÁLÁSÁRA

az eddig ismert módok közül legjobb, legmegfelelőbb

a sterilizált tehén tej,

a mely szakértelemmel higgítva és jól sterilizálva az anyatejvel egyenértékűnek bizonyult.

Ilyen tejet készít alulírott intézet és azt oly alakban hozza forgalomba, hogy a szülőknél nagyon csekély fáradságába és költségébe kerül gyermeküknek biztos felnevelése.

Előírásokat, illetve az utasításokat pontosan betartva, ki van zárva a gyermeknek minden a tápanyagoktól származható betegsége.

Tájékoztatásul arra, hogy a Sterilizált gyermektej már eddig is mennyire bevált, közzéteszük az ide mellékelt nyilatkozatokat:

Hálás elismeréssel adozom önöknek, megbecsülhetetlen sterilizált-tej készítményükért. Kis babám a mosta csak a világon van, tehát 12 éve csak is azt kapja, s jóságáról egész mondakör támadt. S nemcsak kinézése vasegészsége, hanem olyan vasegészsége is, hogy bár a gyógyszertől csak e y ajtó választja el, orvosagot meg nem kapott soha.

Nem mulasztatom el, hogy steril gyermektejüket jószágúál, olcsóságánál és könnyen kezelhetőségénél fogva minden szülőnek legköszintebben ne ajánlja.

Kitűnő üzlettel *Tábor Gyula*, gyógyszerész, Arad-Gáj.

Az önök által szállított sterilizált gyermektejet kis fiam 14 napos korától a mai napig élvezte és ezennel is élvezni fogja. Nem mulasztatom el, hogy önöknek készítőknél hálás köszönetemet ne nyilvánítsam teljes egészségügyi intézményükért.

A midőn ezt teszem, tudomására hozom azt is, hogy gyermekeimet olcsóbban és jobban felnevelni, mással nem lehetem volna képes.

Gyermekeim teljesen egészséges és nagyon szépen fejlődik.

Tisztelettel *Tabakoritsa Emil*, építész.

Dr. Singer János orvos és Krebsz Géza

gyógyász

292

sterilizált gyermektej, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézete

Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.

Árverési hirdetmény.

A nagyméltóságú csanádi püspökség javadalmához tartozó és Makó város főterén fekvő nagy forgalommal bíró „Korona” szálló a nagyméltóságú vallás és közoktatási minisztérium engedélyezése folytán a mai jövedelem alapján megállapított 150.000 korona becsértékben a makói uradalom tisztartósága által saját helyiségében becsáron felül a legtöbbet ígérőnek árverés útján el fog adatni.

Az árverés határnapja 1902. május hó 1-ső napjának délelőtti 11 órára tüzetik ki.

Árverelni kívánók a becsértéknek 10% megfelelő értéket készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban bánatpénzül tartoznak letenni.

Felvilágosítást és a feltételeket a tisztartóság megadja, kívánatra megküldi.

Makó, 1902. márczius hó 18-án.

562

Az uradalmi tisztartóság.

Elvem: Nagy forgalmat olcsó és szolid árak mellett elérni.

Vászon és fehérneműek:

Rumburgi vászon (54 rőfös) 1 vég	48.00—95.00	korona.
Creas és irrhoni vászon 1 vég	9.50—22.00	„
3/4 alsó lepedő vászon méterenként	1.30—2.20	„
10/4 paplan lepedő vászon méterenként	1.60—2.80	„
Törülközők méterenként	—55—90	„
„ duczatja	7.00—12.00	„
Asztali készletek 6 személyre	8.50—22.00	„
Női chifon, vászon és batiszt-ingek	1.35—12.00	„
Női chifon Corsetta (háló köntös)	2.00—12.00	„
Női alsó szoknya és nadrág	2.00—9.00	„
Ágyhuzat chifon vagy vászonból	16.00—85.00	„
Alsó lepedő darabja	2.30—3.60	„
Fegyházban kötött jó harisnya fekete és színes 3 pár	2.00	„
Zsebkendő ajour széllel	4.00	„

Az összes cikkekből minták vagy egyes darabok legnagyobb készséggel vidékre is küldetik.

Menyasszonyi kelengyék rendelésre 200—2000 koronáig.

Legnagyobb és izléses raktár selyem, gyapju-szövet creton, ruhazephyr és barhetekben, melyekből mintákat gyorsan küldök.

Szőnyegek, függönyök és ágykészletek raktára, paplanok, matraczok mérték után készítettnek.

Harisnyáim elismert legjobb fegyházi munka és ezekről árjegyzékkel készséggel szolgálok.

Menyasszonyi koszorúk és fátyolok legújabb divat szerint vannak raktáron.

10 koronát meghaladó rendelés postán portomentesen küldetik.

Hoffmann Sándor

a „fecskehez”

Aradon, Színház-épület.

Megyei és városi telefon szám 10.

Valódi „Schroll”-féle chifon gyári áron, végben vagy méterenkint.

Legszébb czérna csipkék és himzések nagy választékban.

Vászon és batiszt zsebkendők nagy választékban.

Ruhakellék. — Szallag. — Csipke. — Csatorok.

NEUMANN M.

férfi-, fiu- és gyermek-ruha telepe

ARADON,

Andrássy-tér, a Fehér Kereszttel szemben.

csász. és kir. udvari szállító

Dusan felszerelt raktár az elősmert legjobb minőségű készárúban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalan kivitelben készítettnek.

Szabott árak.

Alapított 1845.

Telefon szám 457.

Szabott árak.

2 szobás
butorozott
garçon lakás
kerestetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

261—1902. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a battonyai kir. járásbíró-ság V. 800—1901. számú végzése által Schönbrun Kálmán végrehajtató javára, lak. Kisiratoson, végrehajtást szenvedett Almási Mátyás ellen, lak. Kisiratoson 2100 korona tőke, ennek 1901. évi október hó 7. napjától számított 8% kamatait és eddig összesen 100 kor. 90 fillér perköltség követeles erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 2450 korona 50 fillérre becsült bázis butorok, gazdasági eszközök, hordók, bor, lovak, tehénk, sertések stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 800/4. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Kisiratoson, alperes lakásán leendő

493—1902. ig. szám.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtokon rendelkezésre álló 626 db. hizott ürü folyó évi márczius hó 28-án délelőtt 11 órakor a ménésbirtok igazgatóság hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalás útján eladásra kerül.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és 5% bánatpénzzel felszerelt ajánlatok fent kitett határidőig a ménésbirtok igazgatóságánál Mezőhegyesen nyújtandók be.

A részletes eladási feltételek a gazdasági főigazgató úrnál (Budapest, földművelésügyi miniszterium) és a ménésbirtok igazgatóságánál betekintheők.

Budapesten, 1902. évi márczius hó.

557

M. kir. földművelésügyi miniszter.

556

Gróff K.,

kir. járásbíró végrehajtó.

eszközlésére 1902. évi április hó 2-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében — a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-a értelmében, kik az árvereltetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott nál egy példányban írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. — Végre kötelesek bérbe vagy haszonbérbeadók az 1881. évi LX. t. cz. 112. §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéseig alulírott nál bejelenteni.

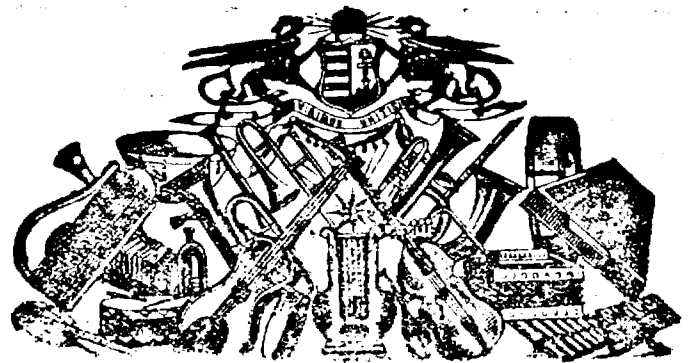
Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Battonyán, 1902. évi márczius hó 18. napján.

STÖHR MATYÁS

hangszerüzlete

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Hangszerek, hegedűk, bőgők, harmonikák, cziterák, gitárok, flóták, dobok, klarinétok, szóval mindennemű hangszerek és az ahhoz szükséges kellékek nagy választékban vannak készletben.

Tört és régi hegedűket és bőgőket veszek vagy ujakra becserélek.

1479

Pöstyén, Lukács és Herkules-fürdő

helyett jó sikerrel használta több mint 1000 beteg
rheuma, csúz, köszvény és idegzsába ellen

a villamfényfürdőket

Dr. HECHT

gyógyintézetében

Aradon, Zrinyi-utca 3. sz.

Telefon 270.

400

STERN M. A.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női-felöltő áruháza.

Nagy választék a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Ujdonságok naponta érkeznek.

ALAPÍTOTT 1875.

TELEFON 238.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.